
Betreft: Opinieronde 1

Datum: woensdag 8 juni 2011

Tijd: 15.00 uur

Locatie: Statenzaal, Provinciehuis, Visarendreef 1 in Lelystad

---

Aanwezig zijn:

De heren A. Stuivenberg (voorzitter), J. Kramer (VVD), H. van Vliet (VVD), mevrouw A. Boode (PvdA), de heren E. Sloot (PvdA), J. Luijendijk (PvdA), J. van den Donk (PvdA), mevrouw I. Joosse (PVV), de heren C. Jansen (PVV), K. Kok (PVV), G. Laagland (PVV), J. van Wieren (CDA), R. Oost (CDA), R. van Ravenzwaaij (SP), mevrouw S. Verbeek (SP), de heren M. Rijsberman (D66), E. Kunst (D66), R.J. Siepel (ChristenUnie), L. Ferdinand (ChristenUnie), S.J. Kok (GroenLinks), S. Miske (GroenLinks), S. Simonse (SGP), E. Boshuizen (50PLUS), D. Rensema (50PLUS), mevrouw M. Bax (PvdD), A.W.J.H. van der Avoird (PvdD), M.C.C. Philips (griffier);

Ook aanwezig is:

Lid van Gedeputeerde Staten: mevrouw A.E. Blik en de heer M.J.D. Witteman, de heer J. Ladders en de heer L. Verbeek (CdK)

1. Mededelingen en rondvraag

De voorzitter, de heer Stuivenberg, opent de opinieronde en heet een ieder van harte welkom.

Mededelingen:

- Mevr. Stadhouders kan wegens ziekte de vergadering niet bijwonen en wordt vervangen door de adjunct griffier, de heer Philips.
- De Commissaris van de Koningin is verlaat wegens koninklijk bezoek en zal zo spoedig mogelijk aanwezig zijn.
- Gedeputeerde Blik is iets verlaat.

Rondvraag:

• ChristenUnie: in de laatste Statenvergadering van de vorige periode is gesproken over de ontwikkelingen met betrekking tot de Randstadprovincie. Er is inmiddels een mededeling van de kant van de CdK gekomen. Er is een toezegging gedaan om aan het begin van de nieuwe staten periode het debat met de Staten te herhalen. De fractie vraagt het presidium om op korte termijn de gesprekken met de commissaris te voeren.

De voorzitter: de vraag wordt genoteerd en meegenomen naar het presidium.

• 50PLUS: er hebben zich interessante politieke ontwikkelingen voorgedaan binnen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Het laatste nieuws is, dat het bestuursakkoord daar niet is aanvaard. Daar is een reactie van de minister van Binnenlandse Zaken op gekomen. Hoe is een eerste reactie van het college op deze voor de provincie belangrijke ontwikkeling.

Gedeputeerde Witteman: het is moeilijk om op dit moment te beoordelen of dit voor de provincie een belangrijke ontwikkeling is. De bestuursovereenkomst die gesloten is tussen IPO en Rijk is er één die nog niet in bespreking is geweest. Alle Staten in Nederland zullen zich er ook nog over moeten buigen. GS kan de komende tijd een voorstel tegemoet zien om iets te vinden van die overeenkomst. De vraag is, als de overeenkomst tussen VNG en Rijk niet gerealiseerd wordt, of de overeenkomst tussen de provincies en het Rijk wel in stand kan blijven. In principe kan dat, want ze gaan over verschillende onderdelen. Het is dus niet makkelijk te zeggen of dit invloed zal hebben. Morgen ekomt het bestuur van het IPO bijeen, waar dit ongetwijfeld aan de orde zal komen. Met elkaar zal gekeken worden of dit gevolgen moet hebben. Afhankelijk daarvan zal GS nader bericht ontvangen, wat meegenomen wordt in het voorstel dat GS tegemoet kan zien. De bestuursovereenkomst zal aan de Staten worden voorgelegd, waarbij de Staten moeten bepalen of namens Flevoland die bestuursovereenkomst wel of niet getekend wordt. Het college heeft het standpunt ingenomen dat zij een aantal risico's en onzekerheden ziet in het tekenen. Het college heeft bij IPO niet ingestemd met het aangaan.

2. Voorjaarsnota 2011

De voorzitter: de eerste termijn heeft op 27 april jongstleden plaatsgevonden. Daarin zijn een aantal vragen gesteld door de Staten en aan het college voorgelegd. Deze vragen zijn schriftelijk beantwoord en toegezonden. Vandaag wordt gestart met de tweede termijn, geeft de vraag beantwoording zoals die voorligt redenen tot nadere beschouwingen, dan is daar nu de gelegenheid voor.

Tweede termijn:

GroenLinks heeft naar aanleiding van de beantwoording twee vragen, c.q. opmerkingen.

De aanbesteding van het openbaar vervoer IJsselmond; het college geeft aan dat het hier om een uitzonderlijke concessie gaat, dat er veel ontwikkelingen zijn geweest de afgelopen zes jaar waardoor de concessie verlening niet is gelukt. Dat de kosten van de concessie verlening afwijkt van de begroting blijft opmerkelijk. Er moet rekening gehouden worden met gewijzigde marktomstandigheden en vervoerskundige kenmerken van het concessiegebied, deze wijken in ongunstige zin af van andere gebieden. Dat moet zes jaar geleden ook al zo zijn geweest. Op basis van ervaringscijfers uit andere regio's zou er een indicatie van de lastenstijging gemaakt moeten kunnen worden.

De ombuigingstaakstelling van € 400.000, om moverende redenen, die de fractie kan volgen, is de taakstelling niet gehaald. Het geeft echter ook aan dat dit nog een heel lastige dobber gaat worden. Hoe gaat het college dit aanpakken?

De spoorverdubbeling van de Flevolijn Amsterdam - Almere; GroenLinks is tevreden met de inzet die het oude college heeft gedaan ten aanzien van de spoorverdubbeling. Er staat: 'het college blijft aandringen op een robuuste oplossing van het spoor'. Om te voorkomen dat het kabinet daar andere beelden bij heeft dan de provincie Flevoland, lijkt het GroenLinks verstandiger om in het vervolg de spoorverdubbeling expliciet te blijven benoemen. Naar aanleiding van de motie Haverkamp heeft er een overleg plaatsgevonden tussen de regering, regio en provincie over het tracébesluit. Wat zijn daar de resultaten van?

De PvdD: tijdens de vorige bespreking heeft de fractie doorgevraagd op water, de statenvragen over de bestrijdingsmiddelen in de landbouw. In de beantwoording van de vragen was verteld dat de portefeuillehouder het initiatief zou nemen om met de waterbeheerder en andere betrokken partijen om de tafel te gaan zitten om mogelijke oplossingen te vinden voor onderscheiding van de waterkwaliteitsnorm voor bestrijdingsmiddelen. De PvdD had ook gevraagd op welke termijn wordt verwacht dat er aan de normen wordt voldaan. In het schriftelijk antwoord staat dat er op 30 mei een overleg zou zijn met het waterschap. De fractie zou graag geïnformeerd worden over de resultaten van dit gesprek, met name de maatregelen voor overschrijding van de normen van landbouw gifstoffen. De beantwoording op de vraag op welke termijn dat zou gebeuren, in 2030 en gereed in 2027. Dat kan natuurlijk niet waar zijn voor bestrijdingsmiddelen. Het gaat hier om gifstoffen die schadelijk zijn voor mens en dier. Deze moeten zo snel mogelijk uit het water gehaald worden. Daarbij is het niet de bedoeling dat de burgers opdraaien voor de kosten van de zuivering, terwijl de boeren de concentratie in het water dagelijks aanvullen. Het gaat niet alleen om water in buitengebieden. In Almere zijn bijvoorbeeld ook overschrijvingen te meten van zeven keer de norm. In het geval het college gaat antwoorden dat dit een zaak is van de rijksoverheid, verwijst de PvdD naar de beantwoording van statenvragen, waarin staat dat het college verantwoordelijkheid zal nemen om de zaken te agenderen als andere overheden falen. Dat lijkt de PvdD nu nodig.

Verder staat er nog een tikfout op pagina 14. Er staat tweemaal het woord waterkwaliteitsdoelen.

De vorige keer heeft de PvdD ook gevraagd naar de Rijks- en de luchtkwaliteit. Daar is nog geen antwoord op ontvangen. De provincie lijkt het risico te lopen dat zij een deel van de rijksmiddelen luchtkwaliteit misloopt die dit jaar besteedt moeten zijn. Op pagina 32 staat dat het om zeven ton gaat. Er zal hard aan getrokken moeten worden om dit budget te besteden. De fractie zou op dit punt graag gerustgesteld willen worden. Wat zijn de gevolgen voor Flevoland van de snelheid verhoging op de A6? Is GS geraadpleegd door het ministerie en welk advies heeft GS hierover gegeven?

Het is 50PLUS opgevallen dat in deze nota eigenlijk een trefwoord centraal zou moeten staan, de onzekerheid waarin mensen op dit moment verkeren. Je kunt weinig anders doen dan deze nota voor kennisgeving aannemen.

De voorzitter brengt 50PLUS in herinnering dat dit in de eerste termijn aan de orde is geweest. Het gaat hier om de tweede termijn.

50PLUS zal trachten zich te beperken tot de punten die voor senioren van belang zijn. De paragraaf over de concessie verlening inzake openbaar vervoer; de fractie zou het een goed resultaat vinden als de onderhandelingen zouden kunnen leiden tot voordelen voor senioren en scholieren, alsmede tot het

invoeren van daluur tarieven, welke voor een grote groep burgers van groot belang zou kunnen zijn. Het proces van invoering van de OV chipkaart, wat op dit moment volop gaande is, kan een prachtige kapstok zijn om dit soort beleid aan op te hangen. 50PLUS vindt het voorbeeld, dat zij deze week in Lelystad heeft gezien, een besluit om lege stoelen tijdens de daluren met gratis openbaar vervoer te laten opvullen, een na te volgen stap.

Inzake het thema water, vraagt 50PLUS zich met zorg af hoe dit jaar de grotere blauwalg problematiek kan worden aangepakt. De provincie is zeer actief bij het voorkomen van ernstige ziekten, maar er is meer aan de hand. In het Gooimeer en de overige randmeren is er sprake van grote concentraties wier, waardoor recreatie in directe zin risico loopt en er ongelukken kunnen gebeuren.

De ChristenUnie: wat is het politieke standpunt van 50PLUS betreffende de blauwalg?

50PLUS: er zijn waarschijnlijk extra middelen nodig om deze problematiek het hoofd te bieden, want deze is ernstiger dan dat die ooit geweest is.

De ChristenUnie bestrijdt of ontkent het laatste niet, maar hoort deze vraag niet bij het waterbeheer. Is in dit geval de provincie de waterbeheerder?

50PLUS: de provincie is, voor wat betreft de fractie weet, verantwoordelijk voor de milieutechnische kant van de zaak, wat betekent dat optreden van de provincie hier aan de orde is.

De ChristenUnie: 50PLUS verwijst naar de waterrecreatie, wat te maken heeft met bevaarbaarheid van het water. De fractie kan niet doorzien waarom 50PLUS vindt dat deze vraag bij het college thuishoort, temeer daar de provincie niet de waterbeheerder is.

50PLUS: de provincie mag dan niet de waterbeheerder zijn, maar zij is wel beheerder van de stranden en de gebieden daaromheen. De waterrecreatie is zowel te water als op het land.

De ChristenUnie is benieuwd naar de reactie van het college en zal daarna haar conclusies trekken.

De PVV: er wordt hier gesproken over de voorjaarsnota, het gaat over de uitvoering van de lopende begroting. Als er wensen zijn, dan kunnen die beter behandeld worden bij de begroting 2012.

50PLUS: men dient te anticiperen op dingen die je moet doen.

De bedrijfsvoering (P-lasten); de fractie is erg geschrokken van de paragraaf over sociale lasten en pensioenen. Niet de doorwerking van het pensioenakkoord, maar over de korte termijn. Wat gaat er straks doorwerken in de bedrijfsvoering zoals deze voor de komende tijd is vastgesteld?

De VVD heeft een vraag gesteld over de reserve STROP, of het college toch niet vindt dat er een fundamentele discussie over het gebruik moet plaatsvinden. In de beantwoording verwijst het college naar zaken in het verleden. Zij zegt dat voorstellen van aanwending van middelen, uit deze reserve, in het door PS vastgestelde beleid staat. De VVD vindt dit een wat mager antwoord op de vraag. Maar in de Kadernota staat dat de reserve als faseringsinstrument wordt gebruikt, waar de gekende bestemmingsreserve voor de investeringsagenda staat. Vervolgens wordt het als faseringsinstrument voor een sluitende begroting gebruikt. De VVD heeft het gevoel dat er een fundamentele discussie gevoerd moet worden over het gebruik van de reserves. Is het college dat met de VVD eens, of blijft het college verwijzen naar het verleden?

Het CDA: in de vorige Staten was de afspraak gemaakt dat er niet meer over de STROP gesproken zou worden, in de zin van het woord STROP. Het suggereert alsof het gebruikt wordt om allerhande tegenvallers op te vangen, wat juist niet de bedoeling is van deze reserve. Het is een strategische reserve voor ontwikkelingsprojecten. De nota reserves en voorzieningen is vastgesteld en het gaat erom hoe die worden gevoed. Als bepaalde grenzen van de algemene reserve veiliggesteld worden, dan gaat het overschot naar de strategische reserve. Met betrekking tot de aanwending van middelen, dan komt er in de Staten een voorstel waarover gesproken wordt. In het verleden zijn ook al eens vragen gesteld dat hier een fundamentele discussie over gevoerd moet worden. Er is nu net een nieuw collegeakkoord en er moet even gekeken worden hoe dat zich allemaal gaat ontwikkelen en wat er in de investeringsagenda opgenomen is. De SGP: de letters zouden omgedraaid kunnen worden en je kunt er SPORT van maken.

Het CDA: met betrekking tot de ombuigingstaakstelling van 0,4 miljoen op de inhuur van personeel, daar is de fractie niet helemaal gelukkig met het gegeven antwoord. De Staten heeft gezegd dat de invloed van personeel teruggedrongen zou moeten worden, 0,4 miljoen. De fractie begrijpt ook, dat in het kader van de personeelskosten en de overschrijdingen, daar keuzes in gemaakt moeten worden, maar je moet het min of meer los van elkaar zien. Iedere keer moet een afweging gemaakt worden van: doen we het met het personeel dat we hebben, ook omdat de provincie in een soort van reorganisaties zit, dat je mensen op een andere wijze kunt inzetten, waardoor minder inhuur nodig is. Als opmerking is toegevoegd dat de

provincie eigen risico drager is met betrekking tot de WW. Ook dat moet je goed met elkaar afwegen. Als mensen in de WW terecht komen, dan gaat het er niet alleen om dat je als werkgever lasten op moet brengen, maar het betekent ook voor de mensen die erin zitten, dat zij bepaalde plichten hebben. Dat kan betekenen dat de risico's voor de werkgever redelijk beperkt zijn.

De PvdA wil de inbreng op dit moment heel beperkt laten, omdat de antwoorden vooralsnog voldoende zijn. De opmerkingen die worden uitgelokt kan de fractie kwijt in de vertaling van de kadernota en de programmabegroting.

De PVV: deze discussie over de voorjaarsnota is in feite de opmaat naar de latere discussie over de kadernota. Naar aanleiding van de vraagstelling in de eerste ronde, bovenaan staat de noodzaak om te bezuinigen. De PVV heeft de indruk dat het tot nu toe gevoerde financieel beleid eigenlijk een beetje een rommeltje is. Als je de stukken goed leest zijn er allerlei potjes waaruit naar believen geput wordt om de gaten te stoppen. Het ontbreekt de PVV aan een overzicht om hier een goed antwoord op te geven en een helder verhaal te kunnen houden. Daarbij komt dat ook hetgeen er in het coalitieakkoord staat, de noodzaak om doorlichting en een nieuwe opbouw van de begroting. De PVV heeft het standpunt ingenomen dat er duidelijkheid moet komen over de diverse potjes, de omvang ervan en de vraag of deze oneigenlijk zijn en niet achterhaald. Per definitie is het zo, dat de Staten op deze wijze op dit vlak niet in staat is om haar rol goed uit te voeren.

Het risico management; zoals de PVV dit leest staat dit in de kinderschoenen, men is bezig te groeien. Het implementatieplan biedt alleen maar voornemens. Vraag, waar blijven de aangekondigde periodieke risico inventarisaties en analyses die tweemaal per jaar zouden moeten voorkomen, of is bijlage twee hiervoor bedoeld? De vraag doemt op, wat er in het verleden allemaal is misgegaan bij het ontbreken van dit soort analyses. Dat de begroting uit de bocht gevlogen is, mag geen verbazing wekken.

De personele begroting; in de optiek van de PVV gaat die helemaal mank. Systematisch zijn er voortdurend wijzigingen. Een nieuw systeem in 2007 bleek achteraf niet geschikt en een nieuw stelsel voor 2011 zou een overgangsjaar zijn met een definitieve invoering in 2012. Op dit moment kun je uit de stukken lezen dat het personeelsbudget voor allerlei doeleinden wordt misbruikt. De systematiek is verouderd. Kortom, het klopt niet allemaal. Daarnaast blijft de externe inhuur structureel hoog. Al jaren is het niet gelukt om de € 400.000 op te vangen. In dit verband wil de PVV melding maken van de soignante bevinding die de IPO personeelsmonitor over 2009 laat zien, de begroting en de personeelsomvang. Flevoland is de grootste stijger qua werkgelegenheid, ten opzichte van 2008, 4,5 %. De meeste hoog betaalden zijn te vinden in Flevoland, 27,1 % en de meeste arbeidsmarkt toelage, 6,5% van het bestand. Flevoland kent qua inwoners per ambtenaar één van de laagste aantallen. Externe inhuur, het is de PVV niet gelukt om daar een behoorlijk overzicht van te krijgen. De PVV zou hier graag een overzicht over willen ontvangen.

Dat het niet lukt om de begroting sluitend te maken en dat er slechts € 240.000 uit de pot onvoorzien aangesproken moet worden, zegt veel. Te weinig begrotingsdiscipline, te veel gemakzucht door te leunen op potjes, geormerkt, al of niet. De PVV snapt dat de provinciewet voorschrijft dat de begroting sluitend moet zijn, maar dat zou de fractie liever op een zorgvuldige manier zien. De notitie meldt als een hoger doel dat het beoogde effect is, dat de Staten juist en volledig geïnformeerd zijn over de voortgang en in staat zijn bij te sturen. De conclusie dat er voldoende informatie wordt geboden, maar niet in de zin zoals de PVV zou willen hebben. Dat het tekort nog maar € 240.000 is, is puur toevallig en met name het resultaat van meevallers en incidentele baten. De grote tegenvaller zijn structureel en tekorten voor de komende jaren lopen alleen maar op.

De rode draad is, wat in alle stukken terugkomt, dat deze organisatie fundamenteel op majeure onderdelen niet op orde is. De Staten zijn niet goed in de gelegenheid om haar kaderstellende en controlerende rol adequaat uit te oefenen. Het college heeft in het verleden te veel ambitie gehad met te weinig oog voor de uitvoering. Men is bezig met nieuw beleid en wordt daarbij niet gehinderd door budgettaire overwegingen, door de beperktheid en de eigenheid van de eigen organisatie.

De SGP: naar aanleiding van de schriftelijke beantwoording van de vragen, bij 16 staat dat de SGP heeft aangedrongen op een snelle onteigening van de Marknesseweg. Dat is niet het geval geweest. De SGP heeft diverse keren de heer Van Diessen gevraagd om een snelle procesvoering, om het snel tot een einde te brengen.

De overgang van pagina 14 naar pagina 15, volgens de fractie zijn de twee zinnen met elkaar in tegenspraak. Immers in één staat: te weinig samenwerkingspartners vinden, te weinig kritische massa voor een uitvoeringsorganisatie. Tussen haakjes staat, dat de drie gemeenten en het waterschap niet meedoen.

In de volgende zin wordt geconcludeerd dat er een robuuste uitvoeringsorganisatie op poten wordt gezet. De SGP vindt het erg jammer dat de gemeente Dronten, Noord Oost polder, Urk en het waterschap niet meedoen. De fractie heeft gehoord dat de gemeente Dronten nu in een netwerkorganisatie wil gaan participeren van de gemeente Kampen. Wil GS toch niet de deur openhouden om toch tot een bredere samenwerking te komen? In hoeverre is dit nog mogelijk?

De PVV is nog één opmerking vergeten. Het betreft de beantwoording over de uitleg van de systematiek van de personeelslasten. De problematiek dateert uit ongeveer 2005. Er zijn twee haltepunten in 2007 en 2009. Wat de fractie frappeert is dat gesteld wordt dat pas eind 2009 deze dekkingswijze tot problemen leidde. Daarbij komt dat de systematiek ingewikkeld en vrij ondoorzichtig was. De PVV is dus redelijk verrast door de omvang van de problematiek, wat onthutsend is om te moeten constateren. Gelet op het voorgaande betoog, bevestigt de constatering het oordeel van de PVV dat deze organisatie volstrekt niet in control is.

Het CDA in aanvulling op de SGP, het college heeft een brief gestuurd naar de staatssecretaris en daarin staat dat de verwachting is dat per 1 januari 2013 de drie gemeenten en het waterschap toetreden. Hoe verhoudt zich dat met elkaar?

De voorzitter: de gedeputeerde gaat hier ongetwijfeld op in.

De SP: in navolging op de opmerking van de SGP. De fractie snapt niet dat als drie gemeenten en het waterschap niet meedoen met de RIB's er gesproken kan worden van een robuuste organisatie. Graag uitleg hierover.

Met betrekking tot de openbaar vervoer concessie hoopt de SP dat er een goede oplossing komt en met name de mensen in de Noordoostpolder gebruik kunnen blijven maken van een goede busverbinding.

De voorzitter geeft het college de gelegenheid om op de vragen in te gaan.

Gedeputeerde Lodders: met betrekking tot de concessie aanbesteding openbaar vervoer en de gewijzigde marktomstandigheden, die hadden niet van tevoren voorzien kunnen worden. Er moet geconstateerd worden dat vooral in de laatste periode zich een prijsstijging heeft voorgedaan. Daarnaast is het zo dat andere concessies ook niet als uitgangspunt gehanteerd kunnen worden. Die zijn veelal wel binnen het budget aan besteed. Dat dit binnen Flevoland-IJsselmond niet gelukt is heeft veelal te maken met de specifieke kenmerken van deze concessie.

De spoorverdubbeling: in 2012 zal de minister een besluit nemen over de middellange termijn. De motie Haverkamp, waarnaar GroenLinks verwijst, heeft ertoe geleid dat de regio een brief heeft gestuurd aan de minister en heeft aangedrongen op versnelling, zodat als de minister het besluit neemt, er in 2020 gelijk gestart kan worden met de eventuele spoorverdubbeling. In de voorbereidingen van het tracébesluit zullen alvast de nodige stappen genomen worden. De minister heeft nog geen reactie op de brief gegeven. In het bestuurlijk overleg wordt een reactie van de minister verwacht.

De luchtkwaliteit, dan gaat het vooral om het rijk, waarbij de provincie een doorgeefluik is. De gemeenten moeten voorstellen indienen, een subsidieverzoek. De provincie heeft de gemeenten Almere en Lelystad nogmaals aangespoord om met voorstellen te komen. Wellicht kun je, omdat er weinig voorstellen komen, concluderen dat er op zich geen probleem is met de luchtkwaliteit. Het is echter zonde, dat als er wel problemen zijn, dat het geld terugvloeit naar het rijk.

De 130 kilometer op de A6, het Flevolandse deel, daar is het college, de provincie, niet over geraadpleegd. Het gaat om een rijksweg en de minister heeft zelf de bevoegdheid om daar maatregelen te nemen.

De vraag van 50PLUS ten aanzien van de concessie, of er in Flevoland mogelijkheden zijn voor tarieven differentiatie bij aanbesteding van een nieuwe concessie, dat kan. De gedeputeerde wijst er echter op dat dit geld kost. De vraag is hoe dit betaald gaat worden, ook in het licht van het feit dat het moeilijk zal zijn om een concessie aanbesteed te krijgen binnen het budget dat nu bestaat. Er zal gekozen worden voor handhaving van het voorzieningenniveau in plaats van tarieven differentiatie. Als de Staten daar anders over denken, dan moet er op een ander moment over gediscussieerd worden. Lelystad wordt als voorbeeld genoemd, maar ook daar is in het voorzieningenniveau geschrapt ten opzichte van het oorspronkelijke uitgangspunt van de aanbesteding.

Gedeputeerde Witteman: binnen het college is de afspraak gemaakt dat dit stuk op zich uit de portefeuille van de gedeputeerde voortkomt, maar er ook vragen voor andere leden inzitten, zodat nu alle leden aanwezig zijn om vragen te beantwoorden.

De vraag van GroenLinks, de ombuiging van € 400.000 die niet gehaald is, het ging om een taakstelling die al uitgezet was, die te maken had met personeel. Als het op die manier was uitgevoerd, dan was de

taakstelling gehaald. Alleen als je staat voor een situatie waarin je een reductie van formaat voor ogen hebt, is het niet verstandig om vlak daarvoor veel mensen in vaste dienst te nemen. Dit koppelt aan de vraag hoe je die taakstelling, die er voor de komende periode ligt, wel kunt realiseren. Dat kan omdat dit op een hele andere wijze wordt gedaan. Het heeft te maken met de formatie reductie, welke gerealiseerd kan worden en krimp van de organisatie in plaats van de wissel die de afgelopen periode was voorgesteld. Bij de kadernota moet bekeken worden hoe reëel dit is.

De PVV: kan de gedeputeerde aangeven hoe hoog de externe inhuur is? Deze vraag heeft de fractie vaker gesteld, maar op tot op heden nog geen antwoord ontvangen. Overigens bestaat de problematiek van de € 400.000 al veel langer.

Gedeputeerde Witteman: nee, het gaat hier om een taakstelling die voor het afgelopen jaar van kracht was. Stel dat de gedeputeerde aan de PVV zou vragen of alle ingehuurde medewerkers die zich bezighouden met het project Oostvaarderswold in vaste dienst moeten nemen, want dat levert veel geld op, dan zal daar ongetwijfeld ook een reactie op zijn. De reden waarom het lastig is om externe inhuur in een bedrag te noemen heeft ook te maken met het feit: wat is externe inhuur. De medewerkers die vanavond de maaltijd verzorgen zijn geen vaste medewerkers van de provincie, het zijn mensen die worden ingehuurd. Een opdracht die wordt verleend aan een cateraar. Als er iemand wordt vervangen wegens ziekte, dan valt dit ook onder externe inhuur. Als wordt aangegeven dat hiermee wordt bedoeld dat dit inhuur is om tijdelijk extra kennis binnen te halen, dan kan dat er nog wel uitgehaald worden. De vraag is gesteld door de PVV en er wordt getracht daar zo goed mogelijk antwoord op te geven, maar het lastige daarbij is welke definitie je, je daarbij voorstelt. De PVV mag uiteraard meedenken. De vraag is overigens volstrekt terecht. Er moet een antwoord komen. Vervolgens heb je met elkaar de discussie hoe wenselijk het is dat je inhuurt. In sommige gevallen, bij projecten waar specialistische kennis nodig is, daar is het logisch dat je kennis inhuurt. In een aantal gevallen zal het ook zo zijn dat je het op een andere manier kunt regelen.

De PVV: zonder in detail te willen treden wat onder de definitie zou kunnen vallen, staat in de sector gemeente een helder overzicht dat externe inhuur is. Het lijkt de fractie dienstig dat ook het college weet wat er precies aan externe inhuur omgaat. De PVV verwacht een antwoord. Over de definitie kan later gesproken worden. De fractie zou eerst de cijfers en informatie willen hebben.

Gedeputeerde Witteman: dan is het van belang dat je een goede definitie hebt. Wat voor het college en voor de Staten verder van belang is, is welke projecten er worden uitgevoerd en of dit tegen een redelijke prijs gebeurt. Het belangrijkste voor de Staten is, hoe worden de doelen bereikt en wat kost het om de doelen te bereiken. Daar stuurt het college op. In sommige gevallen kun je iets beter, sneller en goedkoper regelen dan mensen inhuren en in sommige gevallen moet je ervoor zorgen dat je structurele taken met eigen mensen uitvoert. Een juiste mix leidt tot de beste prijs prestatie voor de inwoners van Flevoland.

De PVV begrijpt dat de omvang van de externe inhuur nu bij het college niet bekend is.

Gedeputeerde Witteman: deze conclusie kan de PVV niet trekken. Op het moment dat de PVV zegt dat de mensen die de wegen komen asfalteren in de provincie ook externe inhuur zijn, dan komt er een heel ander bedrag uit dan als de PVV zou zeggen. Het gaat om de consultants die bij de projecten helpen. Als de PVV de exacte definitie kan geven van wat zij zien als externe inhuur, dan kan de gedeputeerde vertellen welk bedrag daarbij hoort.

De PVV wacht eerst op de nota, waarna er verder gesproken kan worden.

Gedeputeerde Witteman: de PVV moet niet zeggen het college het niet weet, want het college weet het wel. De vraag is terecht en het college moet weten hoe het in elkaar zit, maar het gaat om sturen op totale kosten.

De VVD: natuurlijk gaat het om totale kosten, maar het college heeft een doelstelling om de € 400.000 te besparen, welke niet wordt gehaald. Het is een heel concreet gegeven. Het is terecht dat de Staten dat vraagt, het is een krimpende organisatie, waar mensen hun plek moeten vinden. In principe kunnen die plekken open komen als de externe inhuur verminderd. Het is een sociale actie om te zorgen dat de externe inhuur naar beneden gaat. De VVD voelt dat aspect een beetje door de vingers glijpen, daar komt geen antwoord op. De organisatie is er nu juist rijp voor om die stap te maken. Dat antwoord, daar zit de VVD op te wachten.

Gedeputeerde Witteman: de VVD heeft volstrekt gelijk. Op het moment dat er mensen worden ingehuurd, gaat het om specifieke kennis die de mensen meenemen welke niet in huis is. Op het moment dat er

mensen worden ingehuurd wordt altijd eerst de vraag gesteld, zijn er mensen in de organisatie die dit wellicht kunnen doen. Misschien moet je op de vrijkomende plekken mensen inhuren, maar dat gaat vaak tegen lagere kosten. Dat soort zaken werkt al in de huidige systematiek. Er zijn een aantal beleidsafspraken binnen deze organisatie, waar de directie op toeziet, voordat je tot inhuur kunt overgaan.

De PVV: op welke termijn kan de Staten de nota tegemoet zien?

Gedeputeerde Witteman heeft geen nota toegezegd. Bedoelt de PVV en het antwoord op de vraag?

De PVV: de omvang en aard van de externe dienstverlening en de hoogte van de loonsom.

Gedeputeerde Witteman: de hoogte van de loonsom is inmiddels bekend, die is 31 miljoen. De Staten stelt dit bedrag ieder jaar in de begroting vast. Als het gaat om inhuur, dat is toegezegd, wordt op dit moment een goede definitie gemaakt, waarna de PVV te horen krijgt wat het is. Met een paar weken zal dit antwoord aangeleverd worden.

De PVV: kan de gedeputeerde een concrete termijn noemen?

Gedeputeerde Witteman: een concrete termijn is niet mogelijk, want de gedeputeerde is ook afhankelijk van mensen die dit moeten doen en daar hard mee aan het werk zijn. Voor 1 juli zal het antwoord aangeleverd worden.

De vraag aangaande het gif, het is een lastig onderwerp omdat de kwekers in het betreffende gebied werken met stoffen die wettelijk toegelaten zijn, maar dat de hoeveelheid van de wettelijk toegestane stoffen bij elkaar leiden tot een normoverschrijding op het water. De provincie is niet de instantie die daar onmiddellijk de handhaving op doet, het waterschap heeft daar ook een verantwoordelijkheid in. Het waterschap kan er moeilijk mee uit de voeten, omdat je niet kunt beoordelen wie nu aansprakelijk is voor de normoverschrijding. De gedeputeerde heeft het initiatief genomen om met de kwekers en het waterschap om de tafel te gaan, om te zien wat het probleem is en er vanuit eigen initiatieven een welwillende samenwerking tot stand kan komen tot een situatie waarbij de normoverschrijding wordt teruggedrongen. In het bestuurlijk overleg van 30 mei jongstleden zou hier met het waterschap over gesproken worden, maar door de portefeuille wisseling is dat bestuurlijk overleg nog niet geweest. Eind juni is er een nieuwe afspraak, waar dit op de agenda staat. Het is niet een onderwerp wat makkelijk op te lossen is, het ligt ook niet in de bevoegdheden van de provincie, dus de provincie moet het hebben van welwillende verzoeken aan partijen om met elkaar te komen tot een oplossing, omdat dit belangrijk is voor de gezondheid.

De 50PLUS partij stelt een vraag over de P-lasten, een bedrijfsvoering vraagstuk en de vraag hoe de provincie dit gaat oplossen. De gedeputeerde verwijst naar de kadernota, waarin beschreven staat hoe de provincie dit denkt op te lossen.

De gedeputeerde is het met de VVD eens dat de bestemmingsreserve strategische ontwikkelingsprojecten op die wijze benoemd moet worden, omdat de afkorting leidt tot verkeerde conclusies. De gedeputeerde zal erop toezien dat in de stukken vanuit het college de juiste benaming wordt gebruikt.

Zowel het CDA als de VVD vragen om een fundamentele discussie om het gebruik van deze reserve.

Vervolgens zegt de VVD dat het college niet altijd moet verwijzen naar het verleden. Het gaat echter om vastgesteld beleid van deze staten. Als de Staten het beleid vaststellen, dan is het terecht als het college terugverwijst naar het beleid. Als de Staten een fundamentele discussie wil, dan is het, het initiatief van de Staten om deze discussie te starten. Het college gaat niet over de agenda van de Staten.

De VVD: er is nu een antwoord op de vraag, dus laat de discussie maar gevoerd worden.

Gedeputeerde Witteman: het is aan de Staten om de discussie te starten. Tot die tijd houdt het college vast aan het vastgestelde beleid.

De PVV heeft gevraagd om een integraal overzicht van alle potjes die in omloop zijn, de omvang ervan en of ze wel of niet geormerkt zijn.

Gedeputeerde Witteman: uiteraard moet deze staten inzicht hebben in welke reserves er zijn, daar gaat de Staten ook over. Deze berichten komen regelmatig, daar zijn rapportages over. De overzichten zijn er en de gedeputeerde zal ervoor zorgen dat de PVV deze krijgt.

Het CDA: er zijn geen geheime potjes in dit huis. In de nota reserves en voorzieningen staat het één en ander heel duidelijk. Daarnaast is er de jaarrekening, die ook de nieuwe Statenleden hebben ontvangen, waar de omvang van de reserves expliciet in genoemd staan.

De PVV heeft de besluitvorming van 27 januari jongstleden gelezen over de nota's en reserves, maar de fractie vond deze redelijk diffuus geformuleerd. Wellicht kan dit in de volgende ronde verduidelijkt worden.

Het CDA: als de fractie goed luistert, heeft de PVV het over de besluitvorming. Het gaat hier om de nota. Gedeputeerde Witteman: als de suggestie van de vraag is, dat er allemaal potjes zijn en het niet helder en transparant is, dat werpt de gedeputeerde ver van zich weg. Van alle reserves en bestemmingsreserves is bepaald hoe ze gevoed worden, wat het maximum en het minimum is en er is bepaald wie er over gaat, volstrekt helder en transparant. Het college moet er dan voor zorgen dat de PVV voldoende informatie krijgt om te zien dat het transparant is.

De PVV heeft de suggestie wellicht gewekt dat zij vindt dat het een zootje is, maar het is de PVV volstrekt niet duidelijk. Te pas en te onpas wordt naar willekeur een potje gebruikt.

De voorzitter: de PVV wordt binnenkort voorzien van informatie, dat is toegezegd.

Gedeputeerde Witteman: te pas en te onpas, willekeur, dat zijn niet de woorden van de gedeputeerde. De PVV heeft een aantal opmerkingen gemaakt waarvan de gedeputeerde vindt dat daar iets mee moet gebeuren, maar de PVV plaatst het in bewoordingen die niet die van de gedeputeerde zijn. Het gaat om bewoordingen die de gedeputeerde niet deelt en waar hij het niet mee eens is. Als de PVV zou zeggen, wij zien op basis van de voorjaarsnota dat een aantal zaken genoemd worden die absoluut voor verbetering vatbaar zijn, dan is de gedeputeerde het daar verstrekt mee eens. Op het gebied van risico management zijn stappen te maken in deze organisatie. De inbreng van de PVV wordt niet gedeeld wegens te grote woorden die gebruikt worden, want om dit alles voor elkaar te krijgen zijn er veel mensen in dit huis nodig om dit werk te doen. Zij doen ontzettend hun best. De gedeputeerde diskwalificeert deze mensen niet. Ook diskwalificeert de gedeputeerde deze organisatie niet door de woorden te gebruiken die door de PVV worden gebruikt. Maar, met de PVV zegt de gedeputeerde, er zijn een aantal verbeterpunten waar de komende tijd heldere afspraken over gemaakt moeten worden. Als de PVV in die bewoordingen meedenkt, met respect voor de mensen die dit moeten gaan doen, dan is de gedeputeerde het eens met de punten die de PVV noemt. Een deel van de punten die de PVV noemt staan in de kadernota al oplossingen benoemd, de eerste stappen om dit aan te pakken. De gedeputeerde mist de visie van de PVV op de stappen die worden gezet om te verbeteren. Hopelijk heeft de PVV bij het volgende agendapunt de waardering dat deze stappen echt gezet worden.

De PVV: er zijn inderdaad een aantal fundamentele problemen. De bewoording kan wellicht niet die van de gedeputeerde zijn, maar de PVV heeft niet de intentie gehad om de ambtenaren te diskwalificeren, verre van dat. De PVV signaleert echter een viertal grote probleempunten: de beheersing van projecten en processen, risico analyse, begroting en personeelsbudget. Deze bepalen de kwalificatie die de PVV geuit heeft.

Gedeputeerde Witteman: op deze vier punten is de gedeputeerde het tot op zekere hoogte volstrekt eens met de PVV. De gedeputeerde verwacht steun van de PVV bij de kadernota wanneer daar oplossingen voor aangedragen worden.

Gedeputeerde Bliek: de opmerking van de PvdD over de waterkwaliteit doelstellingen, welke zijn opgenomen in het omgevingsplan, welke ook door de PvdD is vastgesteld, deze maatregelen mogen tot een periode van 2027 worden uitgevoerd. De doelrealisatie is 2027. Het waterschap voert dit uit en rapporteert tweemaal per jaar aan de provincie, waar bestuurlijk overleg over is.

Met betrekking tot de blauwalg, dit is een onderwerp welke terugkeert in deze arena of in de commissie Werk. De waterbeheerder is Rijkswaterstaat, maar als je als provincie merkt dat er een flink aantal gemeenten worstelen met de problematiek en dat Rijkswaterstaat tot op zekere hoogte wil opereren als een waterbeheerder, omdat de problematiek redelijk complex is, dan ben je ook wel eens de regisseur om iedereen aan tafel te zetten om over het onderwerp te spreken. Dit onderwerp is regelmatig gerapporteerd aan PS. Met betrekking tot de krant Wieren, de bedreiging voor de recreatievaart, heeft de provincie een flink aantal stappen genomen en is Rijkswaterstaat met een uitgebreid maatprogramma bezig, welke wordt gemonitord. De verwachting is dat het in de loop van de jaren een bepaalde cyclus heeft en zal afnemen. Ook de gemeenten en de recreatievaart zijn bij de maatregelen betrokken. De recreatievaart heeft een groot belang en zal moeten bijdragen. Er zijn voor een aantal jaren oplossingen voor. Zij weten nu al dat ze in de toekomst het probleem zelf moeten gaan hanteren. In de Veluwe Randmeren wordt op dit moment een recreatieschap opgericht, een uitvloeisel van het integrale project inrichting Veluwe Randmeren, wat op dit moment gedurende twee jaar wordt afgebouwd. Als het

recreatieschap er dan is, dan hebben die een taak. Blauwalg is een probleem welke in de afgelopen jaren flink is verbeterd. Ook Rijkswaterstaat opereert in deze verbetering. De problemen worden absoluut gesignaleerd en daar waar de provincie haar regierol kan vervullen, pakt zij die en toetst zij.

50PLUS: de blauwalg problematiek is met name dit jaar veroorzaakt door de prima omstandigheden. Voor wat betreft het een recreatieschap noemt de gedeputeerde de Veluwe Randmeren. Is dit ook voorzien voor de andere randmeren? De problematiek is namelijk ernstig en ernstiger geworden. Is de gedeputeerde in staat om te bevorderen dat dit op korte termijn wordt aangepakt?

Gedeputeerde Bliek: de gemeenten richten het recreatieschap op voor de Veluwe Randmeren. Het is een gaand proces. Het is geen nieuw probleem, het komt elk jaar weer terug. De partijen zijn er al jaren mee bezig.

De vraag van de SGP, de zinnen zijn niet met elkaar in tegenspraak, want de uitvoeringsorganisatie die nu wordt gevormd door de provincie en de drie gemeenten, die is op zich al robuust te noemen. De organisatie zou robuuster kunnen zijn als er meer organisaties zouden participeren. Meer dan 50 % van de RUD bestaat uit het provinciale deel. De gedeputeerde is het met de SGP eens dat de drie gemeenten niet meedoen om eigen moverende redenen. Die redenen zouden ook kunnen bestaan omdat het politieke draagvlak ontbreekt in de gemeenteraad. De deur staat echter open. De afgelopen maanden is er extra moeite gedaan om middels individuele gesprekken met wethouders er achter te komen wat hen drijft en een oplossing na te streven. Daarnaast is de ambassadeur die is aangesteld door de staatssecretaris ook langs geweest. Zij heeft aangegeven dat de oplossingen die de drie noordelijke gemeenten nastreven een onvoldoende antwoord is op de intentie van het rijk om te komen tot een robuust stelsel van regionale uitvoeringsdiensten in Nederland. De staatssecretaris vraagt regelmatig de provincie om de ontwikkelingen te beschouwen. De provincie heeft geantwoord dat zij het een onvoldoende antwoord vindt en dat daarmee de kwaliteitseisen die in de toekomst aan de gemeenten gesteld zullen worden door hen niet bereikt zullen worden. De provincie is met de gemeenten daarover in gesprek. De provincie heeft aangegeven, dat zij op dit moment op een zodanig punt in het proces zit, dat het nog steeds mogelijk is voor de gemeenten om aan te sluiten bij de drie gemeenten en de provincie die op dit moment de regionale uitvoeringsdienst aan het bouwen zijn. Dat kan kosteloos tot ergens in september aanstaande. Dan is de planontwikkeling in een dusdanig stadium dat er extra uitgaven gedaan moeten worden. De ambtelijke informatie wordt gedeeld.

De voorzitter bedankt het college voor de uitgebreide beantwoording van de vragen. Een derde termijn is geen gebruik, er is voldoende gelegenheid geweest om vragen te stellen en toelichting te vragen.

De SGP: ondertussen heeft de fractie via dhr. Oost (CDA) de brief die naar de heer Atsma is verstuurd ontvangen, waarin door de provincie heel stellig wordt beweerd dat de drie overige gemeenten zullen instappen in het RUD proces. De SGP had hier voortijdig graag kennis van genomen. Hetgeen in de brief staat is in tegenspraak met hetgeen hier door gedeputeerde Bliek beweert wordt. Tevens vindt de fractie het vreemd dat er tweeërlei uitvoering mogelijk is. Blijkbaar wordt door de omliggende gemeenten een netwerk organisatie aangeboden waarin de mensen hun eigen formatieplaatsen kunnen behouden, terwijl ze in Flevoland in een fysieke organisatie moeten opgaan. Kan de gedeputeerde dit ontkrachten?

Gedeputeerde Bliek: met IPO, VNG, waterschap en de staatssecretaris is afgesproken dat er een bottom-up proces is, wat betekent dat de gemeenten de keuzes hebben op welke wijze ze de kwaliteitseisen zullen gaan gebruiken. Dat mag ieder gaan doen op haar eigen wijze. Er is een mogelijkheid om een netwerkorganisatie te maken, in die zin dat een aantal gemeenten het doen. De beoordeling aan het eind van het traject, of ze daarmee ook de kwaliteitseisen gaan halen, dat is op voorhand niet met een ja te beantwoorden. De verwachting is, dat het op de wijze waarop ze het doen tot nu toe in een plan van aanpak hebben opgezet, waarmee ze de kwaliteitseisen niet kunnen halen. Dat is ook zo beoordeeld door de ambassadeur, die heeft zelfs over de drie noordelijke gemeenten gezegd, dat zij zelfs nog niet zo ver zijn als de netwerk organisatie Overijssel. Haar opvatting over de netwerk organisatie Overijssel is, dat die ook niet zal voldoen aan de kwaliteitseisen. Dat betekent dat de drie noordelijke gemeenten een probleem aan de hand hebben, waar ze zelf uit moeten komen, omdat hen door de staatssecretaris de gelegenheid is gegeven, ook moties uit de Eerste en Tweede Kamer, om een flink aantal jaren de mogelijkheid te geven uit zichzelf te komen tot een vorm van RUD. Pas aan het eind van het traject zal blijken of de staatssecretaris bereid is om te grijpen naar het middel van aanwijzing, als de beoordeling is dat de netwerk organisatie, die zich lijkt te gaan aftekenen gekozen te worden door de drie noordelijke gemeenten, de kwaliteitseisen niet haalt. De bewoordingen vanuit het ministerie, die de staatssecretaris

heeft bevestigd, over dat de kwaliteitseisen straks allemaal gehaald moeten worden, worden steeds sterker.

De SGP bedankt de gedeputeerde voor de uitgebreide uitleg. Waarom schrijft de gedeputeerde zo stellig aan de heer Atsma dat waarschijnlijk na 2013 de drie gemeenten alsnog zullen instappen?

Gedeputeerde Bliek weet niet precies hoe de zin exact luidt. De gedeputeerde zou deze brief graag nog even willen zien. Deze is vorige week verzonden en in het college behandeld, tijdens de vakantie van de gedeputeerde.

De PVV zou graag een reactie willen hebben op de bevindingen zoals die door de fractie genoemd worden van de IPO personeelsmonitor 2009. De PVV heeft begrepen dat de personeelsmonitor 2010 binnenkort ook af is. Deze kan in samenhang bekeken worden.

Er staat dat het college redelijk was verrast door de omvang van de problematiek. Hoe is het mogelijk dat het college na zoveel jaar nog verrast kan zijn? De problematiek loopt al vanaf 2005.

Het CDA: bij punt 2.3 staat dat het tekort wat gezien wordt in de voorjaarsnota voorlopig gedekt wordt uit onvoorzien en dat het college naarstig op zoek is naar een definitieve invulling. Zijn daarin al stappen gezet, of wanneer kan hier iets over verwacht worden?

Gedeputeerde Witteman: er komt een tegenvaller en het college is volledig verrast. Wat had de PVV gezegd als hier had gestaan: het college was volstrekt niet verrast door deze tegenvaller. Dan had de PVV recht van spreken gehad, dan had het college niets gedaan. Juist omdat het probleem op een bepaald moment helder werd is, is er actie ondernomen, is de Staten geïnformeerd en wordt er met elkaar maatregelen bedacht om het probleem op te lossen. Dat het college niet verrast had mogen zijn, dat is juist. Het college had het graag anders willen zien. Er is een fout gemaakt, deze fout is goed geconstateerd met elkaar. Het college mag nu aangesproken worden op de actie die zij in gaat zetten om het probleem structureel op te lossen.

De PVV is blij met de eerlijkheid. De fractie wacht af wat de toekomst zal brengen.

Gedeputeerde Witteman zou het dan ook prettig vinden als de PVV een oordeel geeft over de maatregel. De IPO personeelsmonitor, dat is lastig. De provincie Flevoland is zo goed als de kleinste provincie van Nederland. Als er wordt gekeken naar de lengte provinciale weg per inwoner, dan kan men zien dat de provincie Flevoland veel meer heeft dan andere provincies. Als je klein bent dan betekent dat, dat je een aantal taken niet zo efficiënt uit kunt voeren dan een hele grote provincie. Als je sec een vergelijking maakt, het aantal ambtenaren per 1000 inwoners, dan wil de gedeputeerde daar de discussie over aangegaan. Deze vergelijking kan je niet maken. De monitoring is interessant om cijfers te vergelijken. Je kunt er uit leren, maar niet op de wijze waarop de PVV dit brengt. Flevoland heeft als provincie met 400.000 inwoners volstrekt hetzelfde basis takenpakket als de grote provincies, met op een aantal punten een kleinere schaal.

De PVV: hoe kan het zijn dat de meeste hoger betaalden in Flevoland te vinden zijn en de meeste arbeidsmarkt toelage toevallig ook in Flevoland is. Dat gaat niet over de omvang van een provincie.

Gedeputeerde Witteman: misschien is het wel heel lastig om bij een kleine provincie goed gekwalificeerd personeel te krijgen en misschien moet je in een aantal gevallen, om die goede mensen binnen te halen, iets extra's doen.

De PVV: wellicht kan de gedeputeerde hier nader op ingaan.

Gedeputeerde Witteman: dan moet de PVV de vraag anders stellen. Op basis van de monitoring concludeert de PVV dat de provincie Flevoland het helemaal verkeerd doet, deze conclusie zou de gedeputeerde niet zo snel willen trekken.

De PVV: heeft slechts bevindingen neergelegd. De vraag moet niet verkeerd geïnterpreteerd worden.

De voorzitter sluit verdere discussie uit.

Gedeputeerde Witteman: de laatste vraag van het CDA, welke stappen er inmiddels zijn gezet, dat kan de gedeputeerde nog niet meedelen, dat zal nog gebeuren.

De voorzitter dankt de gedeputeerde voor zijn nadere toelichting.

Dit stuk wordt in de besluitvormingsronde van 29 juni aanstaande behandeld. Zoals de voorzitter nu proeft, neemt hij aan dat dit geen hamerstuk kan zijn, maar een bespreekstuk. Dit betekent een vertraging voor de organisatie bij de uitwerking. De gedeputeerde financiën heeft een verzoek.

Gedeputeerde Witteman: één van de beslispunten bij dit onderdeel is de 10e begrotingswijziging 2011. Deze zou vastgesteld worden op donderdag 15 juni, maar omdat deze vergadering is komen te vervallen wordt dat de vergadering van 29 juni. In de 10e wijziging zitten een aantal activiteiten waar snel mee

begonnen moet worden. Het liefst zou de gedeputeerde horen dat de 10e wijziging op zich akkoord is, een hamerstuk wordt en de organisatie hiermee door kan gaan. De gedeputeerde zal dit echter niet vragen. De gedeputeerde wijst twee onderdelen in de 10e wijziging die van belang zijn. Dit heeft te maken met proceskosten voor TMIJ en Oostvaarderswold die voor 2010 in de begroting stonden, die doorlopen in 2011 en waarvoor facturen zijn ontvangen. In de tweede begrotingswijziging zitten de middelen uit 2010, welke zijn gestart in het reserve omgevingsplan Flevoland en die worden met deze begrotingswijziging weer vrijgemaakt uit de reserve, zodat de facturen betaald kunnen worden. Het college vindt het niet netjes dat deze betalingen tot na 29 juni te laten liggen. Het college wil vragen of GS akkoord kan gaan met de 10e begrotingswijziging. Als dit niet lukt, om dan akkoord te geven om deze twee posten te betalen.

De PVV: in de 10e begrotingswijziging vindt de fractie de genoemde kosten niet terug. Klopt dat?

Gedeputeerde Witteman heeft de 10e begrotingswijziging niet bij de hand.

De PVV: de stukken zoals de Staten deze heeft ontvangen. Het gaat om de glasvezelverbinding, verhoging van het jaarlijkse onderhoud en de investering vaarwegen.

Gedeputeerde Witteman: er hoort een tabel bij de 10e begrotingswijziging. In die tabel staan de twee kosten die zojuist genoemd zijn.

De PVV: de facturen die daarvoor liggen betreffen Oostvaarderswold, welke datum hebben die qua moment van aanvang van de werkzaamheden? Per 21 oktober jongstleden is er een besluit genomen om geen investeringen daarin te doen.

Gedeputeerde Witteman: proceskosten zijn geen investeringen. Het gaat om werkzaamheden die in 2010 gestart zijn.

De PvdA geeft haar medewerking om deze twee posten betaalbaar te stellen, als dit het probleem van keurige partner in de markt in standhoudt.

Het CDA sluit zich hierbij aan.

De VVD had meer inzicht prettig gevonden, maar sluit zich hierbij aan.

De PVV: het staat niet in de stukken zoals deze formeel zijn voorgelegd. De fractie hecht eraan dat dit op een later moment ordentelijk gebeurt, voor de 29ste. De PVV gaat niet akkoord.

De SP twijfelt niet aan de noodzaak, ondanks dat de stukken niet in bezit zijn. De fractie gaat akkoord met dit voorstel.

D66 kan instemmen met het voorstel.

GroenLinks zou hier in principe in mee willen gaan. maar hecht eraan om de stukken eerst in te zien.

De PvdD stemt in met het voorstel.

50PLUS stemt in.

De ChristenUnie kan zich niet herinneren dat de besprekingen binnen de fractie in de eerste termijn, toen zaten de stukken er wel bij, tot discussie leidde. De fractie zou in overweging willen geven om het helemaal sjiek te doen en de 10e begrotingswijziging eruit te halen en vanavond als hamerstuk aan de agenda toe te voegen.

De PvdA: mocht dat niet lukken, dan zou het handig zijn om toch akkoord te gaan met hetgeen is voorgesteld.

De ChristenUnie gaat sowieso akkoord met hetgeen is voorgesteld.

De SGP: de voorkeur gaat uit op de wijze waarop de ChristenUnie voorstelt, maar de fractie maakt geen bezwaar.

De voorzitter: er wordt voor gezorgd dat voor het einde van deze opinieronde het stuk bij een ieder ligt.

Mocht er aanleiding zijn voor een schorsing, dan wordt de vergadering geschorst en zal er later op teruggekomen worden. In de opinieronde wordt niet gewerkt met meerderheden, men moet unaniem zijn, anders moet dit helaas worden doorverwezen.

De PVV kan zich niet vinden in de procedure zoals deze wordt voorgesteld. De fractie is van mening dat de formele weg gevolgd moet worden. Dit betekent dat de Staten op dezelfde manier geïnformeerd moeten worden, vooraf. De PVV constateert dat dit niet in de 10e begrotingswijziging zit. Het kan niet anders zijn dat de Staten volledig geïnformeerd worden, conform de procedure die daarvoor geldt. De PVV maakt ernstig bezwaar tegen de gang van zaken.

De voorzitter noteert het bezwaar en constateert dat er geen unanimititeit is, dat een opinieronde niet bij machte is om voor GS te spreken. De voorzitter zal met de voorzitter van de PS overleggen of dit vanavond op de agenda geplaatst kan worden, om daar opnieuw over te praten.

De VVD vindt het niet een echt charmant voorstel om vanavond de 10e begrotingswijziging op de agenda te plaatsen. Een deel van de voorjaarsnota wordt dan vastgesteld voordat je daar een discussie over gehad hebt. Wat betreft de twee posten, dat is een andere zaak. Als dit op een nette manier kan en vanavond de informatie voorhanden is, dan kan dat afgetikt worden. Wat betreft de 10e begrotingswijziging, dat gaat dan wel erg snel.

De voorzitter: dat is ook niet het voorstel, het gaat om de twee posten die door de gedeputeerde aangedragen zijn, om daar een voorziening voor te treffen. Daar krijgt men de stukken voor, wat voor het eind van de vergadering nog een keer wordt voorgelegd, waar de PVV bezwaar tegen maakt. In overleg met de voorzitter van provinciale staten zal worden doorgenomen of dit op de agenda van vanavond geplaatst kan worden. Er is dan een besluit van provinciale staten. Nu worden alleen de gevoelens gemeten.

50PLUS: is het wellicht een oplossing om vanavond door minimaal drie fracties een motie Vreemd aan de orde van de dag met deze strekking in te laten dienen?

De CdK begrijpt de vraag en hier moet op een prudente wijze mee omgegaan worden. Het gevaar is aanwezig, dat er gelegenhedsprocedures bedacht worden. Het elegante van het voorstel dat net gedaan wordt is, dat dit binnen de orde van de vergadering zoals die met elkaar is vastgesteld, daadwerkelijk de mogelijkheid bestaat dat die fracties die positief staan tegenover de suggestie die de gedeputeerde doet, een motie Vreemd aan de orde van de dag wordt ingediend. De Staten kan daar dan over debatteren of zij dit de juiste gang van zaken vindt. Dit zou een elegante manier zijn om dit probleem op te lossen, beter dan gelegenhedsprocedures te bedenken. Het levert ook een precedent op naar toekomstige agendapunten. Het is beter af te wachten wat er vanavond gebeurt dan dat de commissaris een besluit neemt over de agenda.

De voorzitter sluit dit onderdeel van de opinieronde en gaat over naar de kadernota.

De PVV verzoekt om 10 minuten schorsing.

De voorzitter gaat mee in dit verzoek en schorst de vergadering 10 minuten.

Schorsing

De voorzitter heropent de vergadering. Het gebruik is, dat degene die de schorsing aanvraagt direct het woord krijgt. De PVV heeft aangegeven dat er geen behoefte is om nader te duiden.

De voorzitter gaat over naar behandeling van de kadernota

Kadernota

De voorzitter: alvorens de kadernota in bespreking wordt gegeven wil de voorzitter de aanwezigen wijzen op een enkele onvolkomenheid.

Pagina zeven: bij de tabel in het midden gedeelte staat als ombuigingstaakstelling 2012 genoteerd € 785.000. Dat is correct. In het onderste deel, bij corrigerende taakstelling staat een negatief bedrag van € 758.000. Dit bedrag behoort hetzelfde te zijn, € 785.000. Het onderste bedrag, het negatieve van € 1.513.000 is correct, dit komt uit het coalitieakkoord en wordt gehandhaafd. Dit betekent dat € 27.000 bij de verdere uitwerking door de organisatie wordt rechtgezet.

Pagina negen: derde alinea, de zesde regel, staat het bedrag van 1,15 miljoen in 2014, wat moet zijn 2013.

De PvdD is van mening dat zij nog een fout heeft geconstateerd op pagina 11, bij de ruimte voor nieuw beleid. Er staat bijstelling met drieënhalf miljoen, maar naar de mening van de PvdD moet dit zijn bijstelling tot drieënhalf miljoen.

De voorzitter: de gedeputeerde geeft aan dat dit correct staat opgenomen.

Eerste termijn:

De PVV heeft de kadernota bekeken en vergeleken met de voorgaande kadernota, die destijds als beleidsarm werd gekwalificeerd. Deze kadernota zou beleidsrijk zijn, maar de PVV deelt die conclusie niet. Het wachten is waarschijnlijk op het stuk na de zomer. Het gaat voornamelijk om een technisch stuk en algemeen beschrijvend.

Er worden ook een aantal uitgangspunten geformuleerd, waar je over van mening kan verschillen. Pagina vijf, de financiële uitgangspunten, onder punt b staat vermeld dat een positief rekening resultaat benut kan worden voor de ontwikkel opgave voor Flevoland. Dat lijkt de PVV minder acceptabel, een positief

resultaat zou gebruikt moeten worden voor een reductie van het tekort. Het tekort is in 2012 aanzienlijk, loopt alleen maar op en de risico's en onzekerheden zijn fors.

De ChristenUnie: zegt de PVV dat er minder bezuinigd moet worden in deze provincie?

De PVV: dat zou het resultaat kunnen zijn.

Dat vindt de ChristenUnie een opmerkelijk standpunt van de PVV.

De PVV: punt h, daar wordt gesteld dat geplande toevoegingen als faseringsinstrument gebruikt kunnen worden om de begroting sluitend te maken. De fractie is van mening dat, dat niet gaat en niet zou moeten. Het gaat erom dat er echte keuzes gemaakt moeten worden en dat concrete bezuinigingen plaatsvinden in plaats van rekenkundige trucs.

Het vertrekpunt, de meerjaren ramingen inclusief voorjaarsnota en coalitieakkoord, een technisch verhaal.

De PVV begrijpt dat dit min of meer bedoeld is om aan de minister of toezichthouder tegemoet te komen in het kader van het sluitend maken van de begroting. Wat opvalt is dat er zo posten voor nieuw beleid worden ingezet, verlaging van het IFA wordt gebruikt. Het zijn kunstgrepen om het saldo op nul te brengen. De indruk is, dat er lucht uit de begroting gehaald wordt om het verhaal op nul te brengen.

Pagina acht, extra uitgaven, het gaat om twee miljoen onder punt drie. De PVV vindt deze hele passage niet om te lezen. Twee miljoen moet extra worden ingezet voor proceskosten, projecten en programma's, om die meer inzichtelijk te krijgen, om een betere bijdrage te leveren aan sturing en beheersing van projecten en programma's. Een soignant onderdeel, wat de PVV bij de voorjaarsnota ook al genoemd heeft. De PVV constateert dat de sturing kennelijk nog niet optimaal is, wat een zorgelijke zaak is.

De ChristenUnie: na de bespreking van de voorjaarsnota verstaat en begrijpt de fractie de opmerkingen goed. Het college stelt nu voor om te investeren in een betere sturing en meer greep op het financiële reilen en zeilen. Daar waar het college de PVV zojuist heeft uitgenodigd om zich uit te spreken over de maatregelen die worden gedaan, zegt de PVV dat zij het belachelijk vindt dat er geld naar toe gaat.

De PVV heeft geen woorden als belachelijk gebruikt. De fractie constateert dat sturing en beheersing een zorgelijke zaak is. Dat daarop geïnvesteerd moet worden is prima. De vraag is of dat moet leiden tot extra kosten. Waarom kan dit niet budget neutraal uitgevoerd worden? Is een andere wijze van begroten het middel om een betere sturing te krijgen?

De ChristenUnie: ook hier laat de PVV zien dat het glas nooit half vol is, maar altijd half leeg. De fractie vindt het jammer en hoopt dat de komende tijd ook via een positieve bijdrage van de PVV fractie, in de werkgroep Planning & Control, te verwachten is. Met elkaar is men het eens dat er iets verbeterd moet worden, maar als je iets wilt moet er boter bij de vis geleverd worden en zal het college voorzien moeten worden van instrumenten om de zaak op orde te krijgen.

De PVV: er wordt nu over de kadernota gesproken. De ChristenUnie trekt het nu in een breder kader. Deze beantwoording zou de fractie van het college verwachten en niet van de ChristenUnie. De PVV is zeker bereid om in de werkgroep Planning & Control zitting te nemen, om te kijken of het glas vol gemaakt kan worden. De PVV gaat uit van hetgeen er nu wordt aangetroffen.

Er is ruimte voor nieuw beleid, waar aanvankelijk 4,5 miljoen voor gereserveerd was en wat is teruggebracht naar 1 miljoen. Is er überhaupt ruimte voor nieuw beleid? Gezien de beperkte bezuinigingstaakstelling van het college. De PVV denkt dat de omvang van de noodzakelijke bezuinigingen hoger zou kunnen zijn.

Vrijgevallen middelen, deze zijn niet in de staten terug te vinden. Waarom zijn ze bestemd voor extra transitie kosten? Zijn er überhaupt transitie kosten en hoe hoog zijn deze dan? Waarom zouden deze bedragen die vrijvallen benut moeten worden voor extra transitie kosten? Waarom worden deze bedragen weggemoffeld in een potje dat deze bestemming zal hebben?

Personele lasten, een structureel tekort van 3 miljoen. Vanaf 2005 is er verkeerd begroot. Zes jaar lang is er niet op een structurele manier begroot in die zin, dat CAO wijzigingen en pensioenpremies op voorhand zijn meegenomen. Een zorgelijke zaak. In het coalitieakkoord is genoemd dat de opzet van de nieuwe begroting daar wel soelaas voor gaat bieden. Het dekken van deze tekorten moet gerealiseerd gaan worden op de plaats waar het tekort is ontstaan. Misschien kan het college vast een voorschot nemen op wat deze passage concreet zou moeten inhouden.

In feite wordt nu de rekening gepresenteerd van onzuiver begroten. Dat is jammer, want het verzwaart de totale problematiek, je draagt een last mee uit het verleden.

De potjes interne beheersing en budget onvoorzien, allebei 0,3 miljoen groot. Ze vallen tegen elkaar weg, wat toevallig lijkt. Met betrekking tot de potjes waar de PVV om gevraagd heeft, staat in de nota: "wij zijn van mening dat uitgaven binnen de begrotingspost onvoorzien altijd dienen te voldoen aan de criteria onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar". De PVV kan niet constateren dat daardoor de post onvoorzien

teruggebracht gaat worden van 0,3, Tenzij het gebruikt moet worden voor het aanvullen van het interne beheersing vraagstuk. In welke mate zijn deze criteria gevolgd?

De PVV constateert in zijn algemeenheid dat de cijfers en technische toepassingen onduidelijk zijn, er is geen consistent beeld, willekeur in toepassing van begrotingspotjes, geformuleerde uitgangspunten zijn in ieder geval voor discussie vatbaar. De gebruikte termen in dit kader, als er wordt gekeken naar pagina vijf, wordt er gesproken over een solide basis, een strak kader en grip. De PVV vindt dit niet terug. Deze terminologie kan niet nu al gebruikt worden.

De VVD: het is duidelijk, uit de bijdrage van de PVV en de bespreking van de voorjaarsnota, dat het belangrijk is dat de organisatie binnen volledig in control komt. De fractie vindt het belangrijk dat daar goed inzicht inkomt, het proces om daar te komen. Kan de gedeputeerde daarop ingaan?

De personele begrotingsproblematiek, gegeven de orde van grootte is het belangrijk dat er snel duidelijkheid is over hoe er begroot wordt, welke systematiek er wordt gebruikt en wat voor geld daarvoor nodig is. De VVD ziet een soort van integrale problematiek waar niet één ding uit te lichten valt en waar een echt plan op moet komen. Kan er een tipje van dit plan opgelicht worden?

Uitgangspunten, in het hoofdlijnenakkoord wordt gezocht naar vitale coalitiepartners. In de uitgangspunten zouden daar criteria voor vastgesteld moeten worden: wat voor partners zijn dit, wat voor financiële draagkracht hebben zij ten opzichte van de grootte van de projecten, hebben ze een eigen vermogenspositie en hoe zijn die gefinancierd. De fractie had een opmerking bij de uitgangspunten verwacht over de selectie van de vitale partners.

De transitie kosten voor de ombuigingsorganisatie, het viel de VVD op dat een aantal incidentele middelen, die vrijvallen, gebruikt worden voor transitie kosten. De fractie begrijpt dat er transitie kosten zijn, maar hoe groot zijn deze en waar komen ze vandaan, hoe wordt het bedrag bepaald en is het bedrag toereikend. Er is nu 2,2 miljoen voor gereserveerd, wat een groot bedrag is. Als dit op begrijpelijke wijze onderbouwd wordt, dan kan de VVD daar een oordeel over geven. De VVD wil dat echter ook in control hebben. Wat is de strategie om de transitie kosten te beheersen?

6,1 Miljoen van de verkoop van de energie aandelen, het lijkt alsof deze geheel zijn toegewezen aan het revolving fund. Als er wordt gekeken naar de motie, dan is dit niet automatisch het geval, maar is het business case afhankelijk. Kan de gedeputeerde dit bevestigen? Wat gebeurt er als de business case 3 miljoen is, wordt het resterende bedrag dan op andere wijze geïnvesteerd?

De motorrijtuigenbelasting, daar wordt enige voorzichtigheid in betracht, wat de VVD reëel vindt.

De personele organisatie en de interne beheersing, de 3 ton waar ook in de voorjaarsnota over gesproken is, daar wil de VVD van de gedeputeerde een plan van zien hoe het geld daadwerkelijk besteed gaat worden en waaraan. De fractie heeft begrepen dat de gedeputeerde dit al heeft toegezegd.

De inhuur, ook al besproken bij de voorjaarsnota en waar specifieke uitleg over komt.

De stille lasten problematiek, wat is de werkelijkheid en hoe zit het met de afschrijvingstermijn? De 4,5 miljoen zal bij lange na niet toereikend zijn om de stille lasten problematiek op te lossen. Wanneer krijgt de Staten daar inzicht in, in de meerjaren investeringsprogramma's en in de afschrijvingstermijnen, zodat duidelijk wordt wat de gebruikelijke reserve is die nodig is en hoe wordt dit straks met elkaar opgelost.

De SP: het stuk is een totaalslag van enerzijds het coalitieakkoord en anderzijds de voorjaarsnota. De fractie wil graag een compliment maken over het punt 2.2.

Jammer is de afspraak over het profiel in punt 2.1, dat ondanks herhaaldelijk aandringen in de Staten en waar zelfs moties over zijn ingediend, er in de Staten nooit is gediscussieerd over het profiel provincies.

Het lijkt erop alsof het een feestje gaat worden van het college. Voor de SP is dit een gemiste kans.

De € 180.000 voor het IPO, de SP is van mening dat als de provincie moet bezuinigen, er ook de discussie met het IPO moet worden gevoerd. Het is niet de eerste keer dat de provincie belast wordt met extra uitgaven. De SP wil voorstellen, dat de afgevaardigde in het IPO de discussie los trekt, dat het IPO niet een duurbetaalde dansclub wordt, maar dat ook zij de tering naar de nering moeten zetten. Vaststellen is één, maar of de provincie dit moet blijven betalen is twee.

Hetzelfde geldt voor de externe inhuur, er komt een uitleg van de gedeputeerde waar dan over gesproken wordt.

De SGP meent dat de discussie over het profiel provincies toch wel gevoerd is, of men elkaar herkenden in de tekst van het rapport profiel provincie.

Naar mening van de SP is deze discussie bijna niet gevoerd.

De PVV: als je kijkt naar de nota profiel versterkend ombuigen, dan kan deze discussie opnieuw aan de orde zijn. Er is een nota van het IPO over het profiel van de provincies, wat puur over de kerntaken gaat. Waar het nu terug komt wordt het actueler om nog eens goed te kijken naar het profiel.

Het CDA is van mening dat er in de Staten gesproken is over het profiel provincies, dat de Staten de richting goed vond, welke door het IPO geformuleerd was. Ook is er uitgesproken dat de Staten voor een open huishouding was en dat de Staten een slag om de arm hield, omdat de provincie met de herverdeling van het provinciefonds zat. In dat kader moest de provincie voldoende geld hebben om invloed te kunnen geven aan het profiel.

De SP: de stille lasten, het is opvallend dat nu de provincie moet gaan bezuinigen, de provincie 25 jaar geleden nog een heleboel wegen, sluzen en bruggen kreeg en vanaf 2014 4,5 miljoen aan toegevoegd wordt.

De PvdA: bij herhaling laat de SP zien dat zij een aantal zaken gemist heeft. Het was bekend, maar er werd uitgegaan van een evenredige en rechtvaardige verdeling van het provinciefonds. Nu dat nog niet geregeld is hebben de onderhandelaars besloten om daar in ieder geval een begin mee te maken.

De SP hoort de PvdA zeggen, dat er 25 jaar later gehoopt, verwacht was dat de uitkering uit het provinciefonds dusdanig was.

De PvdA: en aangereikt en in onderhandelt.

Het CDA: de stille lasten zijn de afgelopen periodes vaak genoemd, ook in het kader van de herverdeling van het provinciefonds. Het punt dat het nu ook echt benoemd is, heeft te maken met het feit dat de stille lasten nu boven tafel komen, omdat de provincie nu aan vervangingen toe is. Het moment breekt nu aan dat het tot vervanging moet worden overgegaan, waardoor het in de begroting moet worden opgenomen.

De PVV: was het niet verstandiger om met het vooruitzicht dat de stille lasten zouden komen, hiervoor in een vroeg stadium reserveringen te treffen, in plaats van te blijven hopen dat mogelijk het provinciefonds soelaas zou gaan bieden?

De SP: reservering vrijgevallen middelen, 2,2 miljoen, er wordt gesproken over extra transitie kosten, wat impliceert voor de fractie dat er al reservering is voor transitie kosten en daar nog iets extra's bovenop komt. De SP zou graag een overzicht willen zien over hoeveel er wordt gesproken en hoe dit in de greep wordt gehouden.

Pagina dertien, bovenaan, tabel voorstellen tot ombuiging, er wordt gesproken over een bezuiniging van 1,5 miljoen op de Omroep Flevoland. Deze vindt de SP hierin niet terug. Graag uitleg hierover.

Punt f, de VVD gaf dit al aan, de SP leest de motie nu wel iets anders. De afgesproken motie was, een verhoging van 6,1 miljoen en de laatste zin uit punt f, is de SP van mening dat de motie wel degelijk heel helder is. Het is geoormerkt geld voor de volledige hoeveelheid. Wat jammer is, er worden een aantal risico's genoemd, in de commissie Bestuur van december is gezegd dat: daar waar we gaan bezuinigen, je moet ook niet bang zijn om te kijken naar de reservering voor het IFA. Dat wordt hier helemaal buitenspel gelaten. Er zijn akkoorden gesloten, maar de SP heeft toen al gezegd, bijzondere tijden vereisen bijzondere maatregelen.

De PvdA: de kadernota is de opmaat naar de programmabegroting. De vraag aan de Staten is, of zij met deze kaders kan instemmen, of andere kaders wil meegeven. Als reactie op de inbreng van de PVV, daar waar je het ergens niet mee eens bent, staat het vrij om iets voor te stellen, omdat het anders roepen in de marge is.

De PVV: roepen in de marge, wat verstaat de PvdA daaronder? Het gaat in eerste instantie om een klinische beoordeling van de stukken zoals die voorliggen. Of deze wel dan wel niet leiden tot andere voorstellen, dat is een tweede.

De PvdA maakt uit het antwoord van de PVV op, dat er voorstellen tegemoet kunnen worden gezien. Als dat niet zo is, dan is het volgens de PvdA roepen in de marge, of goedkoop kritiek leveren. Als de PVV vaststelt dat ze iets niet goedvindt, dan moet de PVV met een ander voorstel komen.

De PVV: in eerste instantie ging het erom om een analyse te maken van de voorliggende stukken en de feiten te benoemen zoals de PVV die ziet en de bevindingen te delen. Dat de oplossingen later komen, dat is een tweede. Dat dit in een ander kader plaatsvindt, dat is ook prima.

De PvdA zal haar opmerkingen maken in het licht van, dat het college in de programmabegroting hier aandacht aan besteed.

De teksten zoals deze zijn ontvangen, maar ook de teksten van de beantwoording van de voorjaarsnota, zijn weinig toegankelijk. De fractie hoopt dat het lukt om bij de programmabegroting een toegankelijk stuk te hebben, wat door een ieder gelezen kan worden.

De PvdA snapt de opmerkingen zoals die zijn gemaakt over de motorrijtuigenbelasting. Het signaal vanuit het kabinet om in de toekomst het anders te willen was een beetje verwacht. De invulling die daarop zal moeten volgen, waarbij de fractie hoopt dat het mogelijk is om bij de uitwerking van de

programmabegroting op een zeker moment de stand van zaken op dat moment te hebben, wat eventueel wat extra ruimte zou kunnen betekenen.

De uitgangspunten zoals die nu zijn vertaald in de kadernota van het coalitieakkoord staan wat betreft de PvdA er juist in. Het betekent dat er vrij makkelijk rond gerekend kan worden. Er is een coalitieakkoord met maximaal 14 miljoen bezuinigingen, die er zonder verdere uitwerking zijn ingezet. De PvdA ziet deze uitwerking graag tegemoet, waardoor mogelijk een discussie gevoerd kan worden over het profiel versterkend ombuigen.

Het grote probleem is, dat de provinciale organisatie, de beheersorganisatie, niet goed in control is. Dat maakt dat het college het niet erg makkelijk zal krijgen de komende tijd. De te overbruggen tekorten zijn vrij stevig. Er zijn al de nodige opmerkingen gemaakt over het feit of dit niet al eerder gekund had. De PvdA is het met de opmerking eens, dat als je eind 2009 constateert dat er een probleem is, je in 2010 probeert bij te sturen en waarbij uit de opmerkingen van met name de accountant blijkt, dat er structureel te veel met name op personeel wordt uitgegeven. Er moet dan behoorlijk omgebogen worden. Voor deze ombuiging zal er een heel plan moeten komen. De PvdA hoopt dat het plan in de programmabegroting aanwezig is. Hoe je het doet, hoeveel is nodig, wat is het plan van aanpak daarbij, hoeveel van de nu toegerekende vrijgevallen middelen heb je daarbij nodig en welke instrumenten heb je daarvoor. De fractie hoopt een aantal van de vragen, die ook bij de voorjaarsnota zijn geuit, aan de orde te krijgen. Er zal over fundamentele zaken overlegd moeten worden, ook met de vertegenwoordigers van het personeel, over hoe je omgaat met de ombuigingen, hoe ga je om met de verhouding vast personeel/tijdelijk personeel en hoe ga je om met de arbeidsmarkt toeslagen. Dit alles zal de geloofwaardigheid van de ombuigingen en de snelheid van de ombuigingen mogelijk kunnen maken. Als je dit alles wil doen in een termijn van nu tot oktober, dan moet je daar als college uit zijn. De PvdA wenst het college hier veel sterkte mee.

De PVV kan zich niet aan de indruk onttrekken dat zij hier een grondige analyse van de PvdA hebben gehoord, laat staan wat de constructieve voorstellen van de PvdA zijn, behalve het feit dat het tekstueel iets beter zou moeten.

De PvdA laat deze opmerking geheel aan de PVV.

D66: met deze kadernota worden de eerste stappen gezet voor de uitwerking van het coalitieakkoord. Het blijft allemaal wat vaag, wat begrijpelijk is gezien de korte tijd sinds het gereedkomen van het coalitieakkoord.

Voor D66 blijft de vraag, wanneer het college komt met meetbare doelen en de fractie ziet uit naar het college uitvoeringsprogramma. De fractie heeft de nodige opmerkingen bij het voorliggende stuk, maar een aantal zijn voor voorgaande sprekers al genoemd.

Pagina vijf, paragraaf 2.2, de bestemming van de incidentele vrijvallende middelen, de fractie ziet een groot risico in de uitgaven die hier voorzien worden voor de stille lasten of uit de algemene reserve. D66 zou liever zien dat dit naar één van de twee wordt bestemd. Hoe kijkt het college hier tegenaan? Dit punt komt terug bij de paragraaf die gaat over het aanzuiveren van de algemene reserve.

In hoofdstuk drie, tabel zeven, staat een post toevoeging IFA, met verschillende bedragen. Wat houdt deze post precies in. De middelen die voor IFA gereserveerd zijn, zijn toch een vastgesteld bedrag? Hoe komt daar ineens geld uit vrij?

In paragraaf 3.3.1, de stille lasten, wordt in 2014 een bedrag gereserveerd van 4,5 miljoen. Als je dit afzet tegen de eerder genoemde 38 miljoen die daar per jaar voor verwacht wordt, is dat niet eens een zo heel groot bedrag. In hoeverre ziet het college dit als een zinvolle reservering, is het bedrag niet veel te klein? Bij de behandeling van de voorjaarsnota werd genoemd dat in de kadernota geschreven zou worden hoe er wordt omgegaan met de overschrijding P-lasten. D66 heeft dit niet gezien. De fractie sluit zich aan bij de vragen die voorgaande sprekers ten aanzien van dit onderwerp hebben gesteld.

Zo ook bij de paragraaf over de vrijgevallen middelen. Er is al eerder gezegd, waar geven we die aan uit. Het wordt erg makkelijk weggezet voor extra transitie kosten. Naar het idee van D66 worden ze ook onzichtbaar gemaakt. De fractie zou hier tenminste in de tabel reserveringen-uitgaven een regel extra over willen zien. D66 zou ook graag willen zien dat er een inschatting wordt gemaakt van hoe groot die kosten zouden kunnen zijn, te kijken in hoeverre de 2,2 miljoen toereikend, dan wel te groot is voor de bestemming die er nu voor genoemd wordt.

Iets vergelijkbaars speelt bij de onvoorziene uitgaven die gehalveerd worden. Volgens D66 zou het in plaats van zeshonderdduizend driehonderdduizend euro moeten zijn. Hoe wordt greep op de post onvoorzien gekregen? Zomaar halveren, zoals hier wordt voorgesteld, is een belasting van een andere post. Waar is het bedrag van € 300.000 op gebaseerd?

Het CDA: er is bij het schrijven van de kadernota gekozen voor een uitgangspositie zoals deze vastlag vanuit het meerjarenperspectief, welke is vastgesteld in de begroting voor 2011. Van daaruit geredeneerd zijn er allerlei plusjes en minnetjes geplaatst. Dat maakt het lezen lastig.

Pagina vijf, punt b, de strategische reserve ontwikkelingsprojecten, zoals het hier staat is het volgens het CDA niet geheel juist. In de nota's reserves en voorzieningen is aangegeven dat er een bepaald minimum is voor de algemene reserve, dat die in ieder geval moet worden aangevuld tot dat niveau. Op basis daarvan kan een eventueel extra overschot toegevoegd worden aan deze strategische reserve. Zo zou het uitgevoerd moeten worden, want er is terecht bij het voorgaande agendapunt vermeld dat het college uitvoert wat er staat.

Punt h, het faseringsinstrument met betrekking tot de bestemmingsreserves, wanneer dat aan de orde is verwacht de Staten dat er een goede onderbouwing onder zit, waarom het verantwoord is om minder in een bestemmingsreserve te stoppen.

De ombuigingstaakstelling uit de kadernota van 4 ton, met betrekking tot de externe inhuur, deze wordt hier geschrapt. Als er wordt gekeken naar pagina 14, dan staat op de allerlaatste regel: structurele afname van vacatures en verminderen van externe inhuur. Het CDA denkt dat dit een punt is wat nog wel eens zal terugkomen, maar er moet ook gekeken worden omdat er het één en ander weggehaald moet worden qua ombuiging.

Heeft het CDA het goed, dat bij toevoeging van het IFA, pagina zeven, dat daar 2,2 miljoen staat en 1,2 miljoen. Betekent dit, dat er niet € 7.965.000 per jaar gereserveerd wordt, maar dat daar in 2012 twee miljoen afgaat en in 2013 en volgende jaren 1,2 miljoen?

Door de VVD fractie werd met betrekking tot de motorrijtuigenbelasting zojuist gezegd, dat voorzichtig begroot is. Als je dit bekijkt in de zin van de motie die de Staten heeft aangenomen vanwege compensatie dat, dat alvast niet is meegenomen, dan klopt dat. Er zit natuurlijk wel een onzekerheid in van 1,15 miljoen met het weer invoeren van zuinige auto's. In dit verhaal wordt ervan uitgegaan dat dit in 2013 ingaat. Als dit pas 2014 gebeurt, dan is er een probleem van 1,15 miljoen.

Met betrekking tot nieuw beleid wordt er 3,5 miljoen minder aangegaan, wat te maken heeft met de systematiek die er was. De 1 miljoen die overblijft is als het goed is in de investeringsagenda gezet. In het coalitieakkoord is ook afgesproken dat, wanneer er tekorten ontstaan, dat dit in principe in de sector waarbinnen dit gebeurt opgevangen moet worden. Een aantal van de kosten die ook hier genoemd zijn hebben te maken met algemene dekkingsmiddelen, wat lastiger is om op te lossen. Daar zal dan over gesproken moeten worden.

GroenLinks: er zijn veel dingen gezegd en ingebracht die de fractie ook had willen inbrengen. De kadernota is een vertaling van het coalitieakkoord en de voorjaarsnota. Bepaalde zaken die de fractie in het coalitieakkoord aanspreken worden wat onderbelicht in de kadernota, zoals de vitale coalitie. De kadernota staat natuurlijk ook in het kader van bezuinigingen, wat nodig en begrijpelijk is. In dat licht vindt GroenLinks het wel opmerkelijk dat in relatie tot de motorrijtuigenbelasting het voorstel is om die te bevriezen. Als men ruim in de middelen zit, dan is dit te begrijpen, maar door bevriezing komt er een extra taakstelling bij. GroenLinks zou daar een andere keuze hebben gemaakt. Daarnaast is er een motie aangenomen door de Staten, over de inkomsten die de provincie misloopt ten aanzien van de opcenten, welke niet is meegenomen in deze kadernota. De fractie steunt hetgeen het CDA daar zojuist over heeft gezegd.

In de coalitieakkoord op pagina 19 staat, dat er altijd gekeken zal worden naar het voorzieningsniveau in Flevoland in vergelijking met de rest van Nederland. Ook dat word in deze kadernota gemist. Deze argumentatie van bezuinigingen vindt GroenLinks erg belangrijk.

Ten aanzien van de reserves maakt GroenLinks zich zorgen over de hoogte van de reserves. Op pagina 13 onderaan staat de zin: het vragen van toevoegingen uit de reserves. Dat duidt erop dat er minder aan de reserves wordt toegevoegd. Is dit verstandig als de reserves onder de ondergrens zitten?

Verder heeft GroenLinks dezelfde vragen als D66 als het gaat om onvoorzien. Ook die wordt verlaagd, wat niet goed beargumenteerd is. Als er naar de voorjaarsnota wordt gekeken, dan is de post onvoorzien bijna helemaal nodig geweest. Is het wel handig om deze te halveren?

De fractie sluit zich aan bij hetgeen de PVV heeft gezegd, in andere bewoordingen, over de potjes. Het lijkt GroenLinks verstandig om daar eens goed naar te kijken, te verzamelen en wellicht een bezuiniging uit te krijgen. De fractie heeft begrepen dat dit in Almere succesvol is verlopen.

GroenLinks sluit zich ook aan bij de woorden die gezegd zijn over de interne beheersing. Het valt de fractie wel op dat wordt voorgesteld om daar opnieuw in te investeren. Dat is begrijpelijk, maar daar is in het verleden ook al in geïnvesteerd. Het is verbazingwekkend dat daar dan weer geld voor nodig is. Ga aan

de slag met de investeringen uit het verleden en breng daar de interne beheersing mee op orde. GroenLinks heeft ook begrepen dat er een nieuw hoofd financiën is aangesteld.

De uitgaven, GroenLinks krijgt het idee dat het daar soms ook een kunst is om goed te begroten. Sommige zaken zouden voorkomen kunnen worden binnen deze overheid als goed wordt begroot, bijvoorbeeld de onvoorziene kosten bij archeologisch onderzoek, die zouden opgevangen kunnen worden door een archeologische verwachtingskaart op te stellen. Deze blijkt er al te zijn, het is dan onbegrijpelijk hoe dit telkens tot verrassingen kan leiden.

Ten aanzien van het RUD, iets wat de fractie al eerder heeft gezegd, daar wordt nergens een efficiency wens verwacht. GroenLinks zou daar voorzichtig mee om willen gaan, omdat dit aardig wat kosten met zich mee kan brengen. Na 2015 kan je daar denkkelijk wel winst in halen.

De ChristenUnie: hetgeen nu voorligt als kadernota bevat ook de integrale overname van een aantal afspraken die in het coalitieakkoord zijn opgenomen, daarmee is de kadernota voor de ChristenUnie fractie geen verrassing. De fractie is en was onaangenaam verrast door een aantal uitgangspunten die aan deze kadernota ten grondslag liggen. Veel ervan zijn vanmiddag al genoemd, zoals het niet in control zijn van de organisatie, de financiële positie, de schuldenlast problematiek, de teleurstellende bijdrage en toeschietelijkheid van het rijk. Dat maakt dat de provincie met deze kadernota niet alleen beleidsmatig een andere tijd ingaat, maar ook financieel. Het is in zoverre een beleidsrijke kadernota, waarbij er vanuit wordt gegaan dat het beleidsarm is, omdat nog niet duidelijk is welke kant wordt uitgegaan. Door het moment waarop de kadernota nu gepresenteerd wordt, kort na de presentatie van het coalitie programma, heeft de ChristenUnie veel meer verwachting van het uitvoeringsprogramma, wat in de loop van het najaar er zal zijn.

In het coalitie programma zijn meerdere maatregelen en uitgangspunten voor wat betreft de financiële aansturing en de ambities genoemd. Tijdens de bespreking van de jaarrekening is van de kant van de VVD en de PVV gevraagd naar een aanvalsplan. In de voorjaarsnota en de financiële afspraken in het coalitieakkoord en in het debat wat zeer recent is geweest in deze nieuwe staten, zitten voldoende aanknopingspunten voor het college om daarmee aan de slag te gaan voor de Staten om het college het vuur aan de schenen te leggen.

Wat betreft de eigen rol, het is nu aan het college om met een uitvoeringsprogramma en aanvalsplan te komen. Eerder deze middag heeft de ChristenUnie een uitdaging neergelegd bij andere fracties wat betreft de bijdragen in de werkgroep Planning & Control. De fractie wil hieraan toevoegen dat er ook een ambitie is geformuleerd om de komende jaren de begroting elk jaar voor een deel structureel te gaan doorlichten, ook voor de Staten. Bij de doorlichting zal ook een punt van discussie moeten zijn in hoeverre de begroting meetbaar gemaakt kan worden en aan zaken in de begroting een doelstelling te koppelen. Dit moet de komende jaren gestalte gaan krijgen. De ChristenUnie wil iedereen, inclusief zichzelf, oproepen om daar niet te lang mee te wachten, maar om de handschoen snel op te pakken.

De fractie kijkt met belangstelling uit naar de amendementen die straks bij de besluitvorming zullen worden ingediend.

De SGP: de kadernota is een meetlat. De fractie heeft ook al horen zeggen dat het de Kadernota wordt genoemd. Centraal thema vanmiddag is het in control komen van de organisatie. Er is al zoveel over gezegd dat de SGP hier verder geen vraag aan toe voegt.

Punt 2.1, de lobby in Den Haag, welke fase gaat men nu in?

Punt 4.2.q, openbaar vervoer, er wordt getracht dezelfde kwaliteit te houden. In het coalitieakkoord stond dat er wellicht verlaagd wordt in de frequenties die de bussen gaan rijden in het stedelijk gebied. Dat lijkt met elkaar in tegenspraak.

De SGP overweegt om op 29 juni aanstaande met een motie te komen, welke binnen één van de speerpunten van het coalitieakkoord valt, de bereikbaarheid, specifiek van de Noordoostpolder.

50PLUS: vandaag hebben de gemeenten de verhouding met de rijksoverheid op scherp gezet door de boodschap die het VNG heeft afgegeven. De parlementaire partij 50PLUS vraagt zich daarbij af in hoeverre dat een mooi voorbeeld is voor bijvoorbeeld het IPO, maar ook voor het handelen van de eigen provincie. De bezuinigingen waarmee de provincie Flevoland is opgezadeld dreigen nu in volle omvang duidelijk te worden, wat ook uit deze kadernota blijkt. Het is belangrijk dat er binnen IPO verband gelijk en hard wordt opgetreden in de richting van de rijksoverheid, ten einde de gevolgen van deze bezuinigingen op een meer verwijtbare manier aan de kiezers te kunnen presenteren. De fractie begrijpt de overwegingen die het college hier in deze nota over het voetlicht brengt. Er is begrip voor de bezuinigingen die er op de provincie afkomen. Tegelijkertijd is de fractie teleurgesteld dat het punt nieuw beleid daardoor bijna is ondergesneeuwd.

50PLUS vraagt zich af wat in feite de onderhandelpunten zijn die nog over zijn met het rijk. Hoe reëel is het bijvoorbeeld om te rekenen op een vergoeding voor de gemiste opcenten.

De stille lasten, waarom is het niet mogelijk om een harde claim in Den Haag neer te leggen. Deze provincie is tenslotte ontstaan door rijksbeleid. De stille posten zijn in feite een gevolg van achterstallig onderhoud. De fractie vindt het reëel om dit in Den Haag neer te leggen.

De personele lasten, betekent dit bezuinigen op voltijdbanen, bezuinigen op de salarissen (inclusief de vergoedingen voor het bestuur). Deze worden allen genoemd onder punt 4.2., net zoals de risico's en onzekerheden. De gevolgen van de bezuinigingen moet volgens de fractie ook bij de risico's en onzekerheden in relatie met de gemeenten worden toegevoegd. Hoe kan dit in financiële zin vertaald worden? Waar het gaat om het bezuinigen, op subsidies, op de zorg, de medische kant van de zaak, denk daarbij dan aan de financiële draagkracht van ouderen.

Stel een ideeënbus in voor bezuinigingen, waar iedereen, personeel, medewerkers en de inwoners van Flevoland hun ideeën ten aanzien van de bezuinigingen kunnen deponeren.

De PvdD verwacht dat de bezuinigingen vanuit het coalitieakkoord overgenomen zullen worden. De afgelopen week heeft de fractie een brief ontvangen van de voorzitter van de provinciale omgevingscommissie voor Flevoland. Daarin wordt aangegeven dat er wel uit te komen is als de reden voor opheffing van de commissie een financiële reden is. Normaal gesproken lijkt het de PvdD dat een vaste adviescommissie die het gebied goed kent beter zou kunnen adviseren dan een adviesbureau en waarschijnlijk ook goedkoper zou zijn. Dit past ook in het beleid om liever vaste krachten aan te nemen. Een belangrijke nota was de opstart van de hogeschool Windesheim. Vanuit het IFA jaarbudget is daar 20 miljoen wordt uitgegeven. Een onderdeel van de afspraken was, dat de hogeschool geen eigen bibliotheek nodig zou hebben, omdat er gebruikgemaakt zou kunnen worden van de wetenschappelijke steunfunctie van de bibliotheek Almere. Juist bij het opstarten van de hogeschool zullen er aanpassingen nodig zijn in het bibliotheek bestand. Om daarop te bezuinigen lijkt heel erg onverstandig en op gespannen voet te staan met het zijn van een betrouwbare overheid. De voorkeur van de PvdD zou zijn om ondersteuning van deze wetenschappelijke steunfunctie als provinciaal beleid te zien, daar zo nodig ook voor de komende jaren IFA gelden beschikbaar voor te stellen. Wat is de mening van de anderen hierover?

De PVV dacht dat er vandaag gesproken werd over de integrale nota en niet over de concrete ombuigingsmaatregelen die getroffen worden in het najaar. De fractie begrijpt de bijdrage van de PvdD niet.

De voorzitter: waarvan akte.

De voorzitter stelt voor om de tijd voor de maaltijd te verkorten en de gedeputeerde financiën de gelegenheid te geven om op de eerste termijn te reageren. Het vervolg, als daar behoefte aan is, zal in de plenaire vergadering, tijdens de besluitvorming, plaatsvinden.

Gedeputeerde Witteman: de gedeputeerde merkt dat er wat verschillende gevoelens zijn bij wat het doel van de kadernota is. Bij de kadernota is de Staten ruim van tevoren in staat om richting te geven aan het opstellen van de begroting. De kadernota is daarmee één van de krachtigste instrumenten die de Staten heeft om richting te geven aan hetgeen het bestuur de komende tijd moet doen. Het zou goed zijn om het hier op deze manier te beoordelen. Als er hoofdlijnen in de kadernota zitten waar de statenleden het volstrekt niet mee eens zijn, dan kan dit door het indienen van moties of amendementen, waarin wordt aangegeven dat het college een andere weg moet inslaan. Er kan worden bijgestuurd op wat er straks in oktober wordt voorgelegd in het kader van de begroting. De kadernota is deze keer ook heel bijzonder, want het is niet alleen een kadernota van een lopende begroting, maar ook er is ook nog een coalitieakkoord aan toegevoegd, wat door een meerderheid van de partijen hier is gemaakt. Het college geeft aan in welke richting zij uitvoering geeft aan het coalitieakkoord, maar nog niet in detail. Aan het eind van het verhaal komt aan de ene kant de begroting van 2012 en aan de andere kant het uitvoeringsprogramma voor het college 2012-2015.

De PVV onderschrijft het belang van de kadernota. Het gewicht ervan is groot. Het lijkt dan goed als de kadernota binnen een goede termijn aan de statenleden wordt toegezonden en niet in het weekend. Dat ondergraaft de opstelling van de Staten om hier gedegen in mee te gaan.

Als er wordt geanticipeerd op de richtingen die de coalitie in wil gaan, dan zou de PVV graag willen horen waar deze kunnen worden aangetroffen in de kadernota.

Gedeputeerde Witteman heeft begrepen dat de PVV de kadernota beleidsarm vindt. Het is echter niet het college die bepaald heeft dat er nu over gesproken wordt. Het college heeft haar werk gedaan en de kadernota opgestuurd. De Staten bepaalt wanneer er over gesproken wordt en hoe lang. Met betrekking tot beleidsarm, er is een coalitieakkoord van 30 pagina's, waarin staat hoe de nieuwe coalitie de komende vier

jaar sturing wil geven aan de provincie. Die 30 pagina's staan vol met nieuw beleid, welke zijn verwerkt in deze kadernota, allemaal nieuw beleid. Als de PVV zegt dat deze kadernota beleidsarm is, dan geeft de PVV daarmee aan dat de fractie niet ziet wat er in deze kadernota anders is dan de afgelopen jaren. Zo is er een ombuigingsprogramma van 14 miljoen, die deze provincie moet bezuinigen. In deze kadernota staat aangegeven hoe deze bezuiniging van 14 miljoen wordt gerealiseerd. Dat is allemaal nieuw beleid. Het is globaal, zaken moeten nog verder worden uitgewerkt. Het gaat om beleidskeuzes die nu gemaakt worden. Beleidsarm zou betekenen dat dit soort keuzes er niet in zouden zitten.

De PVV: de tekst van het coalitieakkoord zou vertaald zijn in de kadernota, daar wordt richting gegeven aan de ombuigingsvoorstellen, de richting die het op zou kunnen gaan. Het is globaal. De fractie komt niet verder dan heel algemene punten, zonder dat het enige concreetheit heeft. Zelfs de richting kan de fractie hier niet uit opmaken. Op elke bladzijde staat het dan precies?

Gedeputeerde Witteman: het staat door de hele tekst heen. De PVV kan toch niet volhouden dat er 14 miljoen wordt omgebogen zonder dat daar beleid voor is, net zoals er 4,5 miljoen wordt bezuinigd, de sociale taken van deze provincie. Het lijstje waar alle bezuinigingen onder elkaar staan zijn één voor één voorbeelden van nieuw beleid.

De PVV: kan gedeputeerde Witteman een opsomming geven?

Gedeputeerde Witteman: op pagina 13 staat al een lijstje, dat er 2.9 wordt bezuinigd op de wegen, verkeer en vervoer.

Het CDA: op pagina 12 staat bijvoorbeeld stille lasten vanaf 2014 en 2015 voor 4,5 miljoen, wat nieuw beleid is. Interne beheersing, dito vanaf 2012. Zo zijn er nog meer zaken.

Gedeputeerde Witteman: dit alles was een reactie op dat de kadernota beleidsrijk is en niet beleidsarm, een kaderstellend document welke zeer krachtig en waardevol is voor het functioneren van de Staten. Dat wat besloten wordt aan de hand van dit document, is voor dit college de marsroute waarmee de komende tijd het beleid verder uitwerkt.

De PVV maakt een aantal opmerkingen die vraagtekens oproepen bij de gedeputeerde. Op pagina 5, dat het positief rekening resultaat in de reserve wordt gestopt. Nee, zegt de PVV, dat moet terug naar het tekort, maar welk tekort, want in deze nota is al aangegeven hoe het tekort wordt gedekt. De 14 miljoen bezuinigingen is er één, om te zorgen dat er geen tekort meer is, maar een positief rekening resultaat, wat naar de reserve toe gaat.

Geplande toevoegingen aan de reserve moet je niet gebruiken om de begroting sluitend te maken, dat is rekenkundig optisch sluitend maken. Ook wil de PVV geen faseringsinstrument inzetten. Een faseringsinstrument is dat als de bezuinigingen wel gerealiseerd worden, maar bijvoorbeeld iets later in de tijd, dat je dat tekort even uit de reserve vult. Dat geld gaat terug in de reserve, inclusief rentekosten. Dit is technisch, maar zeker niet optisch, verantwoord financieel beleid, waarbij je ervoor zorgt dat de 14 miljoen aan het eind van de periode wordt gehaald.

De PVV zegt verder, het college haalt lucht uit de begroting. De 14 miljoen is hard geld, waar de inwoners van deze provincie last van zullen krijgen, maar het kan niet anders omdat de provincie een verantwoord financieel beleid wil voeren. Voor zover er nog lucht zit, wordt dat er uitgehaald.

Bij de discussie die er al was met de PVV tijdens de voorjaarsnota, de P-lasten problematiek, daarbij heeft de PVV aangegeven dat zij dit een serieus probleem vindt en dat het dit college misschien te verwijten is dat het probleem zo lang is blijven bestaan. De gedeputeerde heeft toen aangegeven dat het college nu met maatregelen komt om dit probleem op te lossen. Er worden daar een aantal maatregelen voor gebruikt. De gedeputeerde heeft de PVV deze maatregelen één voor één horen afwijzen. De PVV mag die voorstellen afwijzen, maar dan hoopt de gedeputeerde dat de PVV in een volgende termijn kan aangeven hoe zij vinden dat dit probleem moet worden opgelost.

Wegmoffelen van geld, potjes, extra transitiekosten, waarom zijn er extra transitiekosten als er 14 miljoen bezuinigd moet worden, dan gaat de formatie van de organisatie wellicht met 40 arbeidsplaatsen terug, een reductie, waar geld mee gemoeid is. De provincie Flevoland is één van de betere werkgevers in Flevoland en dit moet zo blijven. Er moet dan rekening gehouden worden met kosten als je gaat bezuinigen. De PVV is voorstander van bezuinigingen en reductie van de formatie. Dan moet de PVV ook de verantwoordelijkheid nemen om te zeggen dat er geld nodig is om deze reductie te realiseren.

Vervolgens zegt de PVV, mooie woorden: solide basis, strak kader, grip op de situatie, dat zijn woorden die niet gebruikt kunnen worden. Dat zijn woorden die gebruikt worden, omdat het nodig is om dit te gaan doen, het gaat in de kadernota om de toekomst. De problemen kunnen worden opgelost met een strak financieel beleid, met een helder strak financieel kader. Deze termen moeten juist gebruikt worden gezien de aard van de problematiek.

De vraag van de VVD, het in control komen van de organisatie, op welke wijze dit gaat gebeuren. De gedeputeerde heeft gezien, ook in de discussies over dit onderwerp met het vorige college, dat er vanuit de verschillende fracties op verschillende tonen en bewoordingen kritiek is gegeven op het functioneren van de interne beheersing. Dit komt ook bij de accountant vandaan. Ook het college en de ambtenaren zijn niet tevreden en zien allerlei mogelijkheden voor verbeteringen. Er wordt gewerkt aan een probleemanalyse, waarin beschreven wordt wat het probleem is en wat vervolgens wordt voorgelegd, ook aan de werkgroep Planning & Control, om daarbij een gezamenlijk gevoel te krijgen waar het precies om gaat. Als er overeenstemming is over het probleem, wat op korte termijn kan, dan is de volgende stap dat het college met een plan van aanpak komt. Als er ook overeenstemming is over het plan van aanpak, dan hoopt de gedeputeerde, dat het college de tijd en de rust krijgt om te zorgen dat het op orde komt, met aan het eind van het traject kosten en verantwoording over de resultaten daarvan. Ook de gedeputeerde vindt dat deze problemen opgelost moeten worden en dat het nodig is dat hier snel aan gewerkt wordt. De vitale coalitiepartners, daarbij moeten eisen gesteld worden aan de partners waarmee je samenwerkt. Het is afhankelijk van het onderwerp wie de geschikte partijen zijn. Op het moment dat het om een coalitie gaat naar veel geld moet worden samengebracht, stel je andere eisen dan aan een coalitie waarmee je een bepaald doel wil bereiken. De gedeputeerde is het eens met het feit dat er zorgvuldig gekozen moet worden. Het college zal in het uitvoeringsprogramma moeten aangeven hoe dit gaat werken. Ten aanzien van de vragen over de transitie kosten verwijst de gedeputeerde naar het college uitvoeringsprogramma. Er is nu op basis van bijvoorbeeld kengetallen een inschatting gemaakt. In het college uitvoeringsplan zou een verdere specificatie plaatsvinden. Dit zal ter goedkeuring aan de staten worden voorgelegd.

Met betrekking tot de 6,1 miljoen, dat bedrag is geoormerkt maar moet op basis van heldere business cases toegewezen worden.

De personele organisatie, interne beheersing, hoe wordt de drie ton besteed, daarvan heeft de gedeputeerde zojuist aangegeven wat de lijn zou kunnen zijn. In het plan van aanpak zou je kunnen kijken waar die drie ton voor nodig is. Het college zal hierop terugkomen.

De vraag, wat nu de werkelijkheid is als het gaat om stille lasten en is de 4,5 miljoen genoeg, wat precies de omvang van de problematiek is, is niet duidelijk. Er is in ieder geval gezegd hier een begin mee te maken, waar de 4,5 miljoen voor is. Het traject moet nog wel gelopen worden, wat het nu precies is en hoe hiermee om te gaan. Die duidelijkheid moet er komen.

Profiel provincies, waar volgens de SP nooit over gesproken is, hierbij zegt de gedeputeerde dat de staten zelf over haar agenda gaat. Het onderwerp is op verschillende manieren aan de orde geweest. De feiten zijn: dit kabinet neemt profiel provincies als uitgangspunt aan, de verdeling van de gelden uit het provinciefonds zijn gebaseerd op dat takenpakket en de provincie Flevoland behoort tot één van de weinige provincies die onvoldoende middelen hebben om er dingen naast te doen. Dit is aanleiding voor de wijze waarop de bezuinigingen zijn neergezet.

Dat het IPO de tering naar de nering moet zetten, daar is de gedeputeerde het mee eens. Er lopen een aantal projecten die moeten leiden tot een smaller en slagvaardiger IPO, waar minder onderwerpen besproken worden en die een stuk zuiniger kan werken.

De stille lasten, 4,5 miljoen is gereserveerd, omdat het college van mening is dat deze niet kan worden doorgeschoven naar het nageslacht. Er is terecht ook gezegd dat er nu eindelijk duidelijkheid is over de verdeling van het provinciefonds en dat de provincie daar evident onrechtvaardig behandeld wordt ten opzichte van een aantal andere provincies. Het besluit is echter genomen en er is nu meer belang bij het oplossen van deze problematiek.

De bezuiniging van Omroep Flevoland is wat betreft het college een harde bezuiniging, wat in het coalitieakkoord is afgesproken. Deze bezuiniging staat niet in het lijstje, want deze telt op tot het tekort wat er wordt gezien. Wat betreft het college is deze bezuiniging er en moet deze gerealiseerd worden. Er wordt voorgesteld de discussie rondom het IFA te heropenen, in het licht van de financiële problematiek en dergelijke. Op dit moment voert het college uit wat er over afgesproken is.

De PvdA geeft het doel van de kadernota aan. De gedeputeerde is het ermee eens dat de tekst in algemeenheid wat ontoegankelijk is. Het is de afspraak met de ambtelijke organisatie dat iedereen moet kunnen begrijpen waar het over gaat, een mooie opdracht om de komende jaren aan te werken.

Het verzoek is om bij de begroting meer duidelijkheid te krijgen over de motorrijtuigenbelasting. Er is inmiddels door staatssecretaris Bleker een zogenaamde auto brief aan de kamer gestuurd. Er staat veel informatie in. Het college gaat ervan uit dat er bij de begroting meer helderheid is op dit punt.

De uitwerking van de bezuinigingen komt in het college uitvoeringsprogramma.

Er wordt geëindigd met, dat het niet eenvoudig zal zijn uit de problemen, waar de provincie mee te maken heeft, te komen. De combinatie wordt gemaakt met personeel en organisatie, om grote stappen in korte tijd te maken. De gedeputeerde vindt het een voordeel dat P&O en financiën in één portefeuille zit. De gedeputeerde realiseert zich echter ook, dat dit een kwetsbare positie is. Het doel is dat hetgeen er hier is opgeschreven werkelijk wordt gerealiseerd, anders is er een groot probleem. De gedeputeerde gaf het al aan, dat de provincie Flevoland tot een van de betere werkgevers in de provincie behoort wat, wat betreft de gedeputeerde niet in de waagschaal gezet moet worden. D66 zegt dat het wat vaag blijft. Het wordt nu echter al iets duidelijker. Er wordt getrechterd en aan het eind zullen er concrete documenten liggen, met doelen, cijfers en dergelijke. Vraag klopt, maar dat maakt het makkelijker om bij te sturen, waarbij het doel voor ogen wordt gehouden.

De stille lasten uit de doelreserve halen, dat snapt de gedeputeerde niet helemaal. De gedeputeerde denkt dat dit om het even is, het zijn communicerende vaten. Of de 4,5 miljoen voor stille lasten niet erg weinig is, ja, maar het is niet duidelijk wat de precieze kosten zijn. Het gaat hier om een eerste stap.

De P-lasten, in de kadernota staat beschreven hoe hiermee omgegaan wordt. Er was 31 miljoen budget voor de salariskosten en als je alle formatieplaatsen bij elkaar optelt kom je op 34 miljoen uit. Dat probleem wordt opgelost door tijdelijk te zeggen, er wordt extra geld voor neergezet, waarbij tegelijkertijd de opdracht aan het college is om dat bedrag in de bezuinigingen terug te vinden. Het moet komen waar het veroorzaakt is. De P-lasten is veroorzaakt in de formatie, dus dit moet uit de formatie terugbetaald worden. Dit probleem kan niet in één dag opgelost worden. Het college gunt haarzelf de tijd om dit probleem op te lossen, maar het doel is dat op termijn de formatie goedkoper wordt.

Onvoorzien halveren, onvoorzien wordt alleen nog maar gebruikt in die situaties die echt onvoorzien zijn, de drie O's, waar in het verleden iets anders mee omgegaan werd. Het hele bedrag is dus niet meer nodig. Dit college zal zo terughoudend omgaan met dekking uit onvoorzien, dat dit niet betekent dat er aan het eind van het jaar een tekort zal zijn.

De inhuur extern 2012 verminderen zit er in, dat klopt, maar het is niet een instrument dat je door mensen aan te nemen kunt verminderen. Er moet autonoom worden teruggedrongen.

Wat betreft de IFA, daar komt de gedeputeerde nog op terug.

De vraag van GroenLinks, er is geconstateerd dat de provincie met betrekking tot de MRB afhankelijk is van een aantal grote bedrijven in de provincie. Als de tarieven MRB worden vergeleken met de rest van Nederland, dan heeft de provincie Flevoland niet langer de positie dat zij de goedkoopste is, maar in de middenmoot is terechtgekomen. Daarbij kun je, jezelf de vraag stellen of het verder laten stijgen van de tarieven geen effect zou hebben dat de inkomsten gaan dalen, omdat de bedrijven wellicht een andere provincies gaan uitkiezen.

GroenLinks zal deze discussie op een later moment verder willen voeren. Het gaat in de kadernota toch alleen om de indexering van de opcenten?

Gedeputeerde Witteman: op het moment dat je verhoogt, ook al is het alleen met de index, een andere positie ten opzichte van andere provincies. De gedeputeerde krijgt het indruk dat er een actieve concurrentiestrijd woedt tussen een aantal provincies als het om dit geld gaat. Inhoudelijk snapt de gedeputeerde welke kant GroenLinks op wil gaan, maar het is financieel gezien onverstandig. Het doel wat GroenLinks hiermee wil bereiken zal niet lukken, minder auto's.

GroenLinks: of minder bezuinigen op andere posten.

Gedeputeerde Witteman: dat gaat zeker niet lukken, want het risico bestaat dat je daardoor zelfs minder inkomsten zult krijgen.

De vraag of het verstandig is om toevoegingen in de reserves te verlagen als de reserves al heel laag is, nee. De nota reserves en voorzieningen geeft aan wat het minimum niveau is. Je zult moeten zorgen dat dit op orde wordt gebracht.

De archeologische verwachtingskaart is er al.

De SGP had het over een Kadernota, wat bij gemeenten op dit moment het geval is.

Deze discussie geeft de gedeputeerde de energie om nu echt aan de slag te gaan met het college en de mensen binnen de organisatie.

De vragen van 50PLUS, de gedeputeerde kan nog niet zo goed aanvoelen wat de gevolgen van het bestuursakkoord voor de provincie zullen zijn.

De teleurstelling over de pot nieuw beleid, er is geld voor nieuw beleid, maar er blijft nog iets over wat nog niet bestemd is.

De onderhandelpunten met het rijk, stille lasten, kan daar geen harde claim voor ingediend worden, dat is gebeurd, maar die is afgewezen. De vraag is nu, of de provincie de kans ziet om de discussie rondom het

provinciefonds weer op te starten. Het college zal dit niet alleen doen. Als de partijen hier om de tafel het er allemaal over eens zijn dat Flevoland onevenredig benadeeld wordt in deze discussie en een ieder gaat terug naar haar partij in de Kamer, dan zou er een kans kunnen zijn. Dat betekent dan, dat de hele Staten van mening is dat de provincie Flevoland ten opzichte van de rest van Nederland op een aantal punten onevenredig gepakt wordt in deze discussie. De vraag is, of iedereen dat hier ook vindt. Op een ander moment moet daar maar eens over gesproken worden.

Denk bij bezuinigingen nu aan ouderen, de provincie zit ook op profiel provincies, waarmee het kabinet zegt dat de provincie gaat over de economie, de ruimtelijk economische beleid, verkeer en vervoer. De bezuinigingen ten aanzien van ouderen zitten veelal in de gemeenten begrotingen.

Het voorstel van de ideeënbus, de gedeputeerde wil afspreken dat de Staten ideeënbus voor de burgers van deze provincie organiseert, dan zal het college de directie vragen om op een goede manier te zoeken naar de wijze waarop de ideeën vanuit de organisatie verzameld kunnen worden.

De opmerkingen van de PvdD, opmerkingen die te maken hebben met de bezuinigingen. Als het gaat om bezuinigingen, dan wil de gedeputeerde tegen iedereen zeggen, op het moment dat men vindt dat de bezuinigingen niet kunnen, kom met een goed voorstel waar het geld wel vandaan gehaald kan worden en legde het aan elkaar voor. Daar moet dan een debat over gevoerd worden. Het college voert uit hetgeen zij als opdracht heeft gekregen.

De voorzitter bedankt de gedeputeerde voor zijn uitgebreide beantwoording. De vraag van de SGP, over het lobby traject, is niet beantwoord, maar beantwoording hoeft niet perse binnen het kader van deze kadernota. De eerste termijn van de behandeling van de kadernota wordt gesloten. De voorzitter stelt voor om de politieke behandeling voort te zetten in de Ronde van de Staten van 29 juni aanstaande.

De voorzitter constateert dat een ieder instemmend knikt.

De PVV vraagt of de technische ronde dan is afgerond.

De voorzitter beaamt dit.

De PVV heeft deze overtuiging niet. Zij hebben gedeputeerde Witteman met heel veel woorden weinig horen zeggen. De fractie had graag nog een reactie willen geven, maar begrijpt dat daar op dit moment geen ruimte voor is.

5. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 18.30 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 29 juni 2011

De griffier,

De voorzitter,